

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon szám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona.
Előfizetési ár egy hóra 20000 K

Feltámadás.

A husvét ünnepe nagyszerű igéret. Lesz még feltámadás, hirdetik a harangok, — az Isten fiának nagy, szent példája bizonyosság reá. De az ut az isteni feltámadásig is a Golgothán át vezetett, tengernyi szenvedés árán példázta az Üdvözítő a feltámadás dicsőségét, mennyivel kevésbé lázadhat az ember, ha a szenvedések és fájdalmak megpróbáltatása nehezedik vállára.

És ugyan ki az a mai világban, ki másokért hurcolná a keresztet, hol van a Jóság a mai anyagi gondolkodásban, amely mások üdvéért, javáért vállalna szenvedést. Isten fia kinhalált hala az egész emberiségért, de aligha találunk ma egyetlen embert is, ki ama szenvedéseknek csak századrészét is vállalná, ha nem magáért tenné, ha nem önérdékéről volna szó.

A gyűlölet, a gyűlölködés, türelmetlenség, harag és minden másfajta gonosz indulat terjesztette ki sötét birodalmát a mai világra, a mai emberekre. A szeretetet, jóságot, türelmességet sirba tették a háboruban, a forradalomban. A véres fergetegben eldurvult ember kidobta érzésvilágából a nemes indulatokat és csak a gonoszakat tartotta meg. Azt a rosszat, mely gyűlölködésére, egymás bántására keres alkalmat az egyéni életben, a politikában, a társadalomban és minden téren egyaránt. A jóság, a szeretet kitagadott mostoha gyermekként bujdosik és vajmi kevés ama helyeknek a száma, hol olykor-olykor befogadtatásra talál.

Ha majd feltámad a jóság, reménykedhetünk, hogy véget ér az emberek szenvedése és következik az emberiség, a nemzet, az egyén számára is a feltámadás, a boldogabb élet. Az emberi bünök sokasága, az emberi gonoszság készíti elő az egyes ember szenvedését, bujást-haját, hánykódását. — Megváltás csak akkor jöhet el, ha megszűnik a pokoli gonoszság és isteni eredetű jogaiba lép a jóság.

Ami az egyén számára jelent a feltámadás magasztos ünnepe, — ugyanazt jelenti a nemzet, az ország számára. A Jósággal együtt az Igazságot is sirba tették az első nagypénteken és mégis eljött a Feltámadás. Az ezer éves Magyarországot is keresztre feszítették a trianoni közömbös Pilátusok uralma alatt ellenségeink vádaskodásai, a magyar szent korona országa szétszaggatva a trianoni sirba került. Am a feltámadás isteni példája bizonyítja, hogy az igazságot megcsufolni nem lehet. Ezer éves igazság vasereje fessegeti a trianoni sir fedelét és bizonyára eljön az Igazság napja, eljön a Feltámadás a megcsufolt magyar nemzet számára is.

Az orosz kormány sikra száll Besszarábiáért.

A Romániával való szövetséget ellenséges cselekménynek tekintik.

Stockholm, ápr. 18. (Havas.) Litvinow a moszkvai sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a szovjet kormány a leendő londoni angol-orosz értekezleten felveti Besszarábia kérdését. A szovjet kormány ar Oroszországgal határos államoknak a Romániával való szövetségét a jóviszony fenntartásával össze nem egyeztethetőnek tartja és a román kormánynak a besszarábiai kérdésben való minden anyagi és erkölcsi támogatását a szovjet kormány elleni ellenséges cselekménynek, valamint szovjet terület megszállásában való részességnek tekinti.

Általános megnyugvást keltett a szanalási javaslatok elfogadása.

Szélcsend a politikában. — Már is megszűnt a gazdasági bizonytalanság.

Budapest, április 19. A szanalási törvényjavaslat letárgyalásával szélcsend állott be a politikai életben. A képviselők nagyrésze már a péntek hajnali formális jellegű ülés után hazautazott úgy hogy ma már alig egynehány képviselő tartózkodik a fővárosban, jórészt azok, akik a budapesti kerületeket képviselik, vagy állandóan Budapesten laknak. A husvétii ünnepeket a miniszterek közül is többen töltik vidéken. Megállapítható, hogy a szanalási javaslatok elfogadása szemmel látható megnyugvást keltett a gazdasági életben. Kihatással van azonban jóformán az összes társadalmi rétegekre és ez erősen hozzájárul a husvétii ünnepek zavartalan megünnepléséhez.

A javaslatok elfogadásával már is befejezettnek látja az egész közvélemény azt a súlyos és nyomasztó időszakot, amely állandó lidércnyomásként nehezedett gazdasági életünkre és amelyet a pénzérték lelküzdhetetlen csökkenése és ennek alapján a legnagyobb fokú bizonytalanság okozott. Jellemző, hogy a közvélemény annyira bizik a szanalási javaslatok sikerében, hogy noha azok még szentesítve nincsenek, hiszen ez technikai okok miatt még lehet nem is volt, tehát törvényerőre emeléséig el fog telni még néhány nap, már is biztosítva látja a korona értékének és az áraknak a mostani szinten való megállapodását.

Hogy vehetnek részt a gazdák a Jegybank részvényjegyzésében.

Nemes valutában vagy buzában lehet jegyezni részvényt. — A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívása.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívja a kerületbeli gazdák figyelmét, hogy a magyar Nemzeti Jegybankra vonatkozó törvény el van fogadva; a törvénynek életbeléptetésétől számított 30 napon belül a jegybanknak meg kell alakulnia. A jegybank részvények jegyzésére tehát előreláthatólag csak április utolsó napjaitól május 10-éig terjedő idő lesz rendelkezésünkre.

A jegybank részvényekből minél nagyobb tömeget törekedjünk mi — magyar gazdák jegyezni, mert csak ezen módon tudhatjuk biztosítani, hogy a magyar mezőgazdaság hitel-szükségletei nem szorulnak olyan méltánytalanul háttérbe, mint történt a régi osztrák-magyar banknál,

amelynek részvényesei közt és egész szervezetében a mezőgazdaság mellékesen szereplő, érthető, hogy a mezőgazdasági hiteligenyek sem érvényesülhettek megfelelő módon.

Ezért feltétlenül fontos, hogy törekedjenek gazdátársaink minél több magyar jegybank részvényt jegyezni. A jegybank részvények egyenként 100 (száz) aranykorona névértékűek lesznek, azonban 25—25 aranykoronás negyedrésvényekre is bonthatók. A jegyzendő részvények értékének fele jegyzéskor fizetendő be, míg második fele előreláthatóan július közepéig fizetendő.

A részvényjegyzések nemes valutában fizetendők be, papírjegyzés nem fogadható el. Az arany érték-

ben történő befizetést az érem paritás szerint, a dollárokból történő befizetést a dollár és az aranykorona, egyéb nemes valutákban történő befizetést pedig azoknak és az aranykoronának dollár alapon meghatározandó érme paritása szerint fogják aranykoronára átszámítani.

A jegybank részvényesei aranykoronákban fogják kapni az osztalékot, mely legalább 8 (nyolc) százalék lesz, de bizonyos feltételek közt ennél magasabb is.

A gazda tehát a jegybank részvények jegyzésével teljes aranyértékű és igen kedvező arany kamatozású értékpapírhoz, a legjobb és legbiztosabb befektetéshez jut. Saját magának is igen kedvező anyagi eredményeket biztosíthat felül azonkívül, hogy a magyar gazdahitel biztosításáért is hasznosan közreműködik.

Mint hogy pedig a magyar gazda nem rendelkezik az idő szerint nemes valutákkal: a mezőgazdasági érdekképviseletet tárgyalást folytatnak a kormánnyal, hogy a gazdátársadalomnak minél nagyobb mértékben tegye lehetővé a jegybank részvényjegyzést; a kormány erre nézve legteljesebb készséget nyilvánította.

A nemes valutával nem bíró gazda társaknak a következő módozatot javasoljuk:

Az Országos Mezőgazdasági Kamara most megegyezést kíván létesíteni olyan nemesített valutával rendelkező tőkeérdekeltséggel, mely hajlandó a gazdától külföldi nemes valuta ellenében átvenni annyi búzát, amennyi értékű jegybankrészvényt akarnak jegyezni. Egy-egy részvény 100 aranykoronás névértéke körülbelül öt mássa buza jelenlegi értékével egyenlő. Ha pedig nincs a gazdának elegendő óbuzája, úgy a lekötendő buza 40 percentben is lehet ó buza, másik 60 percentnyi része új buzában is felajánlható. De természetesen az új buza beszállításáig kamatkülönbözet lesz fizetendő. Ezért, akinek van elegendő ó buzája, annak eladása reá nézve feltétlenül előnyösebb lenne.

Hogy e buza eladással kapcsolatos és a gazdákra nagyon szorosnak ígérkező megoldást sürgősen megvalósítani lehessen: szükséges, hogy az Országos Mezőgazdasági Kamara sürgősen ismerje azt, hogy van-e és mily mérvű hajlandóság gazdátársainkban ezen módozat igénybevitelére.

A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara felhívja ezért minden gazdátárs figyelmét, hogy időnyerés céljából közvetlenül az Országos Mezőgazdasági Kamarához (Budapest, — Országgháztér, Földművelésügyi Minisztérium, félemelet, 57) sziveskedjenek levelezőlapon postafakordultával közölni, hogy óhajtanak-e tárgyalást felvenni ezen jegyzési módozatért és hogy mennyi ó buzát és mennyi új búzát óhajtanak és tudnak a fent jelzett feltételek mellett a Magyar Nemzeti Jegybank részvényeinek jegyzése céljából külföldi

nemes valutakért eladni és lekötni. Ha valamelyik gazdátársunknak buzája nem volna, de valamennyi egyéb terményét tudná ezen géllra ilyen módon értékesíteni: közöljék azt is az Országos Mezőgazdasági

Kamarával, minthogy az Országos Kamara ez irányban is kész a kormánytól javaslatokat tenni, ha nagyobb mérvű ilyen érdeklődés mutatkoznék.

A Debrecen ankétja a kereskedelem helyzetéről

Debreczeni kereskedők nyilatkoznak a kereskedelem kívánalmairól és panaszairól. — A szabadforgalom megvalósítása esetén olcsóbb lesz minden.

Sokféle megkötöttség és korlátozottság béklyóiban vergődött mind- eddig és vergődik részben ma is a magyar kereskedelem. Most a szanálási program végrehajtásával a felelős kormányfőriak kijelentései szerint lassanként vissza fogunk térni a régi, bevált, békebeli rendszerre, de bizony addig előreláthatólag még hosszú utat kell megtenni és még jó ideig fennállanak egyes korlátozások. Aktuálisnak tartjuk a kereskedelem helyzetével bővebben foglalkozni és Debrecen kereskedőit, — legelső sorban a textil és hason- szakma képviselőihez fordulunk a kérdéssel, hogy milyen ma a kereskedelem helyzete, melyek azok a kívánások, melyek teljesülése a leg- sürgősebb, melyek azok a panaszok, melyek orvoslása a legégetőbb szükségesség.

Kardos László

vászon, fehérnemű és hason szak- máju cégnél az egyik cégfőnök, Kardos Zoltán volt szíves fogadni munkatársunkat s kérdéseinkre az alább következő választ adta:

— Nézetünk szerint a behozatali tilalom felfüggesztése cca 25 százalékos olcsóbbodást jelentene az importált cikkeknek. Ezt mutatja saját tapasztalatunk is, mikor azt látjuk, — hogy a direkt importált cikkekhez sokkal olcsóbban jutunk hozzá.

— A behozatali engedélyek elnyerése tekintetében, úgy szintén a devizakiutalás terén is javulás, illetve az eddigi bajok enyhítése tapasztalható és ez a körülmény kétségte- lenül kedvezően hat a kereskedelemre. Viszont általános szempontokat, a közérdeket tartva szem előtt, az is bizonyos, hogy a behozatali tilalmak teljes felfüggesztése az ország kereskedelmi mérlegére, nevezetesen az export és import egymáshoz való viszonyára kedvezőtlenül is hathatna, ilyen módon megint csak a pénz to- vábbi értékesíthetőségét idézné elő az idegen fizetési eszközök nagyobb kereslete folytán; fontos tehát, hogy az export ne legyen kisebb, mint az import.

— Ami a közönség felvevőképességét illeti, az az utóbbi időben a kényszerkölcsön és egyéb terhek folytán csökkent. Most remélhető, hogy a tisztviselő osztály felvevőképessége növekedni fog és ez nagyon fontos, mert békeidőben is a fogyasztók nagy része került ki ebből az osztályból.

— Szóba került még a hazai textil ipar és ennél a tárgynál megjegyez- te Kardos Zoltán, hogy a nemrégiben alapított Első Debreceni Textil- gyár elsőrangú, szép árú termékét s produktumai határozottan konkurrenciáképesek.

Frank Sándor

főtéri női divat, szövet és selyemárú üzletét kerestük fel. A cég főnöke, Frank Sándor a következőkben adott szíves választ különböző kérdéseinkre:

— A mi szakmánkban a legtöbb bajt az okozza, hogy még mindig nem adnak egyszerre behozatali en-

gedélyt legfeljebb 5—10 kilogramm árúra, ami pedig elenyészően csekély mennyiség. A Devizaközpont még most sem utalja ki a megfelelő de- vizaszükségletet; éppen most utasi- tották vissza 2000 svájci frankra szóló igénylésemet. Pedig az a kül- földi gyáros is pénzt akar. — Több, mint egy éve számomra nem utaltak ki valutát, holott havonta 20—25,000 svájci frankra volna szükségem, hogy békebeli árú, békebeli meny- nyiségben tudjak a közönség rendelkezésére bocsájtani. Természetesen, ilyen körülmények között más meg- oldásról kell gondoskodnunk s mivel az árú másod, de sokszor negyed- kézből kell megszerezni, ez természetesen drágítja.

— Megyőződésem, hogy a szabad- forgalom, a behozatali tilalmak fel- függesztése olcsóbbodást idézne elő a mi szakmánkban. A behozatali en- gedélyek kiadásában nincs rendszer. Nyáron adnak téli cikkekre enge- délyt, télen nyári cikkekre. Vannak a vámháznál külföldi csomagjaink, melyeket decemberben kellett volna megkapni és még most sem kaptuk meg.

— Általános baj, hogy a kereske- dőknek nincs mozgási szabadsága. — Angliától, Franciaországtól, Svájctól el vagyunk zárva. Ha kapunk is külföldi gyárostól árú, nem tudjuk fizetni a valuta-bajok miatt, úgy, hogy most már szokássá vált, hogy a külföldi gyárosok elküldik képví- selőiket inkasszálni.

— A kereskedő ma sokszorosan több kiadással dolgozik, mint béke- időben. Kénytelen egy nagyobb ke- reskedő állandó megbízottat tartani Budapesten, aki elintézi a behozatali engedélyeket, a devizakiutalásokat. Hogy nem a kereskedő szép szemé- ért, hanem jelentős százalékért teszi ezt, azt talán felesleges is mon- dani.

— A gyárosok, még a külföldi gyá- rosok is adnának hitelt, de éppen a devizakiutalás bizonytalansága mi- att nem teszik. Ennek aztán nem- csak a kereskedő, hanem a közönség is megissza a levét, mert hisz a ke- reskedő nem hitelezhet, mint béke- időben.

— A takarékkoronával való kalku- láció is nagyon bonyolult. Ha a ke- reskedő előre kalkulál, akkor nem versenyképes, ha hátrafelé, akkor meg bizonytalanná teszi helyzetét. Egy szó, mint száz, — fejezte be sza- vai Frank Sándor, — az arra illeté- keseknek első rangú kötelessége a kereskedelem sok baján segíteni, — mert ha megbénítják a kereskedel- met, egy sereg adóalanyt vesz el az államból.

Molnár Ferenc utóda

női divat, szövet, selyem-üzletbe ve- zettek utaink. A mostani tulajdono-

sok: Balogh és Riskó vezetik az üz- letet. Az egyik cégfőnök, Riskó Re- zsó volt szíves a következőkben vá- laszolni munkatársunk kérdéseire:

— A Devizaközpont leépítésével, a behozatali tilalmak felfüggesztésével s a szab. forgalom helyreállításával jelentős olcsóbbodás várható. Egy méter finom szövet csehországban pl. 100 szokol, ha legális uton, szabadon behozható, jönne reá körtés, vám 16 szokol, szóval 250—240,000 koroná- jával megkaphatnánk, míg most a behozatali engedélyek labirintusain át a nagykereskedelemtől 3—400,000 koronáért kaphatjuk. Selyemcikkek- ben is ilyen nagy a különbség. Egy méter Chrepe de Sin Magyarorszá- gon 350,000 korona, holott ez Bécsben — hol szabadforgalom van, — 180,000 korona, vámmal, költséggel nálunk nem szabadna többé kerülni, mint 210—220,000 koronába.

— A kereskedelem ma határozot- tan pang, különösen a mi szakmánk- ban. A tisztviselő osztály a fizetések aránytalansága miatt még most sem tud vásárolni. A jobb üzletek, a bel- városi üzletek vevőköre kilenczized- részben a tisztviselő osztályból re-

krutálódott, de ma a tisztviselő és hozzátartozója nem tud vásárolni. Ha aranyparitások fizetést kapnak a tisztviselők, azt kedvezően megéri a kereskedelem is.

— Ma minden kereskedő úgy áll, hogy áruvártára folyton kisebbedik. A forgalom a békebelinek tizede csak a 10—20 százaléka. A kereskedő az utóbbi időben úgy volt vele, hogy ha eladott egy méter árú, nem vehetett érte: már egy méter, ezért bármily- len forgama is volt, rá a a nem gyarapodott. Mind-zekből folyólag minden kereskedő életérdeke, hogy megszűnjön az eddig tapasztalt, ke- reskedelemellenes hangulat.

— A takarékkorona intézménye beválna, de súlyos hiba, hogy a ban- kok takarékkoronát csak lekötött időre fogadnak el s a takarékkorona váltók leszámítolási költsége alig ol- csóbb, mint a papirkoronáé.

Riskó Rezső végezetül rámutatott a közönségnek egy nagy hibájára is. Csak az olcsó, de nem a jó árú ke- resi, annak dacára, hogy az olcsó, de silány minőségű árú tulajdonké- pen sokkal drágábban fizeti meg.

Ma délelőtt nyílik meg a debreczeni grafikai kiállítás.

Beszámoló a tegnapi délutáni sajtóbemutatóról

Az a nagyszabású grafikai kiál- lítás, mely a debreczeni nyomdászok egyenes kérésére rendeztetett Debre- czenben mint megírjuk ma délelőtti 10 órakor nyílik meg a városháza közgyűlési termében. A kiállítás ve- zetői Tábor János, grafikus művész, Wankó Vilmos, a Magyar Grafika szerkesztője, Tausz Sándor, Dukai Károly tegnap délután 5 órakor sajtó bemutatót rendeztek, hogy a nagy közönség, mely eddig is a legna- gyobb érdeklődést tanusította a ki- állítás iránt, egy kis tájékoztatás kapjon, annak anyagára vonatkozólag.

A kiállítást a Magyar Grafika, a Grafikus Művészetek Egyesülete, a Magyar Nyomdászok Egyesülete és a Kner-nyomda rendezte.

A kiállítás célja az, hogy meg- mutassák a vidékieknek, hogy a mai rendkívül súlyos anyagi helyzetben is lehet, nagyobb szabású befektetés nélkül művészi értékű grafikai ter- mékeket előállítani. Megmutatják, hogy szimpla ólomba véséssel, min- denféle klissé mellőzésével, milyen remekbe készült dolgokat lehet elő- állítani.

Sajnos, sem időnk, sem terünk nincs arra, hogy a kiállítás egy-egy kimagaslóbb jelenségével hossza- sabban foglalkozzunk s így csak általánosságban hajtjuk meg az el- ismerés zászlaját a magyar grafikai művészet előtt, mely bátran veheti fel a versenyt akármelyik nyugati nemzettel.

Az a sok szép könyomás, könyv- nyomás, színes, tipográfia, mély- nyomás, de főként az offszed gumi nyomás olyan művelzetet nyújt a laikusnak is, mit legalább is gon- datlanság elveszíteni.

Szép kollekcióval szerepelnek a legnagyobb budapesti grafikai elő-

kelőségek, sok vidéki nyomda, ter- mészetesen a debreczeni nyomdák is. Debreczenből Dávidházy Kálmán és Varjas Pál könyvkötészeté vesz részt a kiállításon s mindketten a szakértők legteljesebb elismerését vi- vták ki, művészi gondal előállított munkáikkal.

A soproni ev. theologusok vallásos estélye Debreczenben

A soproni evang. theologiai fa- kultás hallgatói Nagypénteken az evangélikus templomban vallásos estélyt rendeztek. Az estély a val- lásos áhitat jegyében igen magas színvonalon folyt le.

Wolff Lajos irásmagyarázata nem csak tartalmilag kötötte le a figyel- met, amikor Péter apostol életéről szólvá, a hallgatóság lelkiismereté- re apellált s megtérésre. Krisztus követésére hívta fel azt, de egyutal- oly gyakorlottsággal adta elő beszédét, mintha már több évi gya- korlati működés állana mögötte. — Azután Kirner Gusztáv és Janosó András szavazata következett. Előb- bi Csegey Gusztáv „Az első ibolya, című költeményét, utóbbi pedig Vá- rady Antal „Az utolsó sor, című köl- teményét szavazta el. Akik hallot- ták őket, bizonyára nem fogják el- felejteni, hogy mindkét fiatalember oly közvetlen hangon s a költemény teljes átérzésével tolmácsolta a köl- tés gondolatait, hogy — ha nem let- tünk volna templomban — szeret- tünk volna tapsolni. Így azonban inkább a felesillanó könnyek adtak kifejezést a tetszésnek, melyet a köl- temények előadói kiváltottak a je- lenlevők szeméből. Az eddig emlit- tett számok méltó keretét adták az egyes énekszámok. Csóvász Dezső és Krecsák János szólóéneke egye- nesen művészi kidolgozottságot mutattak el.

Érezniük, hogy mily mélység és erő rejlik az ősi evangélikus egy- szerű énekekben. A kar pedig, me- lyet Kirner Gusztáv vezetett, egye- nesen felülmúlta önmagát, amikor a szépséges korálokat, főleg pedig befejezésül a „Magyarok imáját“ elő- adták. Az estély, mely közönséggel s imádsággal kezdődött és végződött, úgy éreztük, maradandó nyomokat hagyott a jelenlevők lelkében.

Izzadás ellen ANTISANOL
 kenőcs, elismert bitünő hatású gyógyszer, készíti
BÁNÓ ANDOR
 „Arany Angyal“ gyógyszerárta. Debrecen, Piac utca és Szent Anna-utca sarok.
 Telefon szám: 4—53.
 Törvényesen védve.

RÁFHUZÁST kocsin és szekéren amerikai gépen mindenképpen olcsóbban és tükre-
 letesebben huz 5t perc alatt
Riesz Miklós kocsigyára **Hatvan-utca 58. sz. alatt**

Hírek

Husvétii istentiszteletek.

A ref. templomokban.

Husvét első napján: Nagyt templomban délelőtt 10 órakor prédikál dr Baltazár Dezső, ágendázik Zámory Sándor, karéneket énekel az Iparos dalkör, délután 5 órakor prédikál Kiss József. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál dr Révész Imre, ágendázik Szele György, délután 3 órakor prédikál Peleskey Sándor. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, ágendázik Gábor András, délután 5 órakor prédikál Molnár Sándor. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc, ágendázik Keresztury József, délután 3 órakor prédikál Solymossy József. Ispoltáyi templomban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Papp Imre, délután 3 órakor Keresztury József. Homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt délelőtt 10 órakor Mezei Béla, délután 3 órakor Zámory Sándor. Szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Ury Ferenc. Nyilas telepen délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Peleskey Sándor.

Husvét második napján: Nagyt templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor, délután 5 órakor Solymossy József. Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Kiss József. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Sándor, délután 5 órakor Keresztury József. Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Solymossy József, délután 3 órakor Molnár Sándor. Ispoltáyi templomban délelőtt 10 órakor Kiss József, délután 3 órakor Peleskey Sándor. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András, délután 3 órakor prédikál Gábor András. Fogházban prédikál és urvacsorát oszt délelőtt 9 órakor Erdélyi Sándor.

Tanyákon: Köselyszegen prédikál és urvacsorát oszt Nagy Lajos, a Fancsikán Ury Ferenc, Elepen Kocsis János, Ebesen prédikál dr Baltazár Dezső, urvacsorát oszt Baja Mihály, Nagycserén Sipos Imre, Hegyesen Kocsis János. Halápon Révész Imre, Szepesen Mezei Béla, Palagon (Gazd. Ak.) Uray Sándor.

A róm. kath. templomban. — Ma, husvét vasárnapján a róm. kat. templomban reggeli 6 órakor lesz az első csendes mise, mely után a husvétii étkes szentelése következik. Csendesmise lesz 7, 8, 9, 11 és fél 12 órakor, ünnepies nagymise fél 12 órakor, amelyet fényes segédlettel dr Lindenberger püspöki helynök fog celebrálni. A szentbeszédet az ünnep első napján ugyancsak dr Lindenberger János tartja. Délután fél 4 órakor nagy vesperás, utána szentbeszéd. Az ünnep másodnapján fél 7, 7, 8, 9, 11. fél 12 órakor csendes mise, fél 10 órakor nagy mise és szentbeszéd. Délután fél 4 órakor litánia.

Az ág. evang. templomban. — Husvétvasárnapján délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Farkas Győző. Délután 5 órakor könyörgés. — Husvét másodnapján délelőtt 10 órakor prédikál és urvacsorát oszt Fábry Tivadar ev. tábori lelkész. — Kedden délután 3 órakor a konfirmációi oktatás kezdete.

Peszach ünnepi istentisztelek a Deák Ferenc-utcai izr. templomban: Vasárnap ünnep reggel háromnegyed 7. Délelőtt Muszaf ima 10 délután 5 és este fél 7 órakor. — Vasárnap ünnep délelőtt 10 órakor litszonoklat. Félünnepken egyegyed 7 és este háromnegyed 7 órakor. — A Kápolnási-utcai templomban ünnepeken reggel egyegyed 8 órakor.

A magyar-lengyel légió visszaakartá szerezni a Felvidéket.

Az eperjesi kémkedési pör. — Assant provokátor a lengyel légióban. — Utlevélesaló, mint koronatanu.

Kassa, ápr. 18. Bonyolult kémkedési pört tárgyalt az eperjesi cseh törvényszék. Major József joghallgatót azzal vádolták, hogy 1919-től 1921. év végéig, amíg a magyar-lengyel légió tisztje volt, működésével felségservést, kémkedést, tiltott toborzást és lázítást követett el. Azzal is vádolták, hogy cselekvőleg részt vett abban a mozgalomban, amelynek célja Szlovénia függetlenítése a cseh megszállás alól és a Magyarországhoz való visszacsatolása volt.

A tanúhallgatás során kitűnt, hogy mint minden ilyen kémkedési pernek, ezen ügynek is megvan a maga assant provokátora, aki egyúttal a döntő bizonyítékot adó koronatanu is. Ezt a koronatanut, aki a vádlott hazaárulására a bizonyítékokat szolgáltatva, stilszerűség kedvéért ezuttal szuronyos örök vezettek be a tárgyalóterembe, mert a halmi-i nemzetközi utlevélesalókból kifolyólag Prágában letartóztatásban van. A fegyveres kísérlet mellett Eperjesre hozott koronatanu neve Tabak István, aki an-

nakidején egyedül is beállt a lengyel-magyar légióba, mint agent provokátor beugratta a légió tagjait és főrbecsálva őket, közrejátszott az elfogatásuknál. Egyik áldozatát, akit átcsalt a határon, az előre értesített határközegek, mikor menekülni akart előlük, agyonlőtték.

Major József a múlt év júniusa óta van letartóztatásban. Akkor fogták le, mikor Budapestről, ahol a légió feloszlata után tartózkodott, szülei látogatására Eperjesre érkezett.

Az ügyész indítványára a bíróság zárt tárgyalást rendelt el s a tárgyalás mindvégig a nyilvánosság kizárása mellett folyt le. Délután hirdették ki az ítéletet, amelyben a vádlottat a köztársaság védelméről szóló törvény 2. paragrafusába ütköző felségservés büntetésében mondták ki bűnösnek és két évi fegyházra ítélték. Az enyhítő körülmények figyelembevételével a bíróság a büntetésbe a tíz hónap vizsgálati fogságot beszámította. Az ügyész is, a vádlott is felebbezett.

Népszerű gyógymód, mely halált okoz.

Tetanust kapott a különös „orvosságtól”.

Antal József és ifjú társa, Filó Lukács vámpórsági lakosok 1923. március 9-én elindultak a közeli erdőbe, hogy a főzéshez szükséges fagallyakat, mint rendesen, idejében összegyűjtsék. Antal, mivel aznap még sok elvégezni valója volt, gyorsabb munkára nógatta Filót, mire ez kijött a békefűrészről s hangosan szitkozódni kezdett. Antal, ki sokkal öregebb, nem hagyta a maga igazát. Szó-szót követett s a dolog vége az lett, hogy Antal egy kezében levő vastagabb gallyal hatalmas esapást mért a Filó fejére, kit azonnal elöntött a vér.

Antal rögtön megbánta hirtelen agja véres következményét és igyekezett azt minél hamarabb jót-

tenni. — Tradicionális, ostoba népszokás szerint egy nagycsomó látrágyát rakott Filó tátongó sebére s abban a hiszemben, hogy nagyon jói végeze a dolgot, hazafelé igyekezett.

A fejbévágott fiú állapota sehogysémit akart megjavulni. Kiderült, hogy tetanus mérgezést kapott s két hét alatt meg is halt.

Antal ellen súlyos testisértés büntette címén emelt vádat az ügyész. Az ügy főtárgyalása ma folyt le a Visky tanács előtt. Az orvosi vélemény és a vádlott beismerő vallomása alapján a bíróság hat hónapi börtönbüntetést szabott ki rá. — Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint a vádlott felebbezést jelentettek be.

Feltámadási körmenet. A debreceni róm. katolikus egyház tegnap este is hagyományos fénynyel és pompával tartotta meg a feltámadási körmenetét. A szertartást Lindenberger János prelátus püspöki helynök végezte az összes lelkészekkel debreceni katolikus papság részvételével. A körmenetre kivonult egy diszszázad a zenekarral és megjelent a tisztikar is. Az ájtatos körmenetben sok ezer ember vett részt.

Lelkigyakorlatok kath. hölgyek részére. Husvét harmadnapján, kedden d. u. 5 órakor P. Badalik Bertalan Domonkos-rendi atya lelkigyakorlatot kezd kath. hölgyek részére a Svetits-intézetben. A lelkigyakorlatra, melyet a helybeli kath. nőegyesületek: Urnök kongregációja, Szociális Missió, Szent Erzsébet-egyesület, Kath. Leányklub együttesen kezdeményeztek, minden kath. urhölgyet szívesen látnak a nev. egyesületek. A lelkigyakorlat rendje

a következő: kedden d. u. 5 órakor bevezető előadás. Szerdán, csütörtökön, pénteken, reg. 8 órakor és d. u. 5 órakor elmélkedés. Szombaton reggel 8 órakor közös szentáldozás.

Hítvédelmi előadások Bőszörményben. Szűcs Ernő, budapesti főreáliskolai tanár a nagybőjtő hét aitt Hajduböszörményben, a Bocskai-téri templomban minden nap apologetikai előadásokat tartott. Az intelligens nagyközönség részére fél 7 órakor külön tartott hitvédelmi előadásokat. Az előadásokat, melyre fővárosi és debreceni vendégek is érkeztek Hajduböszörménybe, állandóan nagyszámu közönség hallgatta végig.

A Mansz Erzsébet női énekkarában a tanórák ezentul a két szopránnak minden kedden hatkor, a két altinak minden pénteken hatkor. Újabb jelentkezést elfogadnak.

A Margit fürdő május hó 1-e után is teljes üzemben nyitva marad.

KROH VILMOS

vászon és női divatáruháza

a legjobb minőségű árukat a legnagyobb választékban ajánlja a t. vásárló közönségnek közismerten olcsó árakban.

DÉGENFELD-TÉR 10. szám. (Kenyér piac.)

— Elhunyt kormánytanácsos. Dombó Károly kormánytanácsos, a Hangyának 25 éven át igazgatója és sok más vállalat igazgatósági tagja csütörtökön este 48 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 19-én, szombaton, délután 3 órakor volt a budapesti Farkasréti temetőben. Halálával a magyar közgazdasági élet súlyos veszteséget szenvedett, Dombó Károlyt családján kívül a Fragar, a Csatt, a Winkler, az Andreánszky, a Boltár, a Májner és Meiszner család gyászolja.

— Molnár Kálmán kanonok Debreczenben. A váradai székeskáptalan kanonoka, Molnár Kálmán dr. Lindenberger János püspöki helynök látogatására Debreczenbe érkezik s a husvétii ünnepeket itt fogja tölteni. Az illusztris kanonok hosszú időn át volt a There iám igazgatója. Élénk és fontos részt vett Debreczen társadalmi és közéletében és látogatásának igen sokan örvendenek. Molnár kanonok Nagyváradról, a püspökség székhelyéről érkezvén, hivatalos ügyeket is fog megbeszélni dr. Lindenberger püspök helynökkel, de azért bizonyára módját fogja találni, hogy itteni öszinte, mély tisztelőivel találkozhasson.

— Kiírták a pályázatot a központi főszolgabírói állásra. A vármegyei hivatalos lap most megjelent számában kiírták a pályázatot a központi főszolgabírói állásra, egyben dr. Hadházy főispán az Orosz Sándor nyugalmába vonulása folytán megüresedett főszolgabírói állásra helyettesül dr. Etthey László várm. tb. főjegyzőt nevezte ki. Mint illetékes helyről közlik velünk a választási harc igen csendes lefolyásának ígérkezik, mert a főispán által behelyettesített dr. Ettheynek a legnagyobb esélyei vannak a megválasztásra, egyrészt rokonszenves egyénisége, másrészt kiváló közigazgatási felkészültsége és sokoldalú munkássága révén, melyet igen előnyösen ismer a vármegye közönsége még abból az időből mikor mint a hajduböszörményi járás helyettes főszolgabírója, majd mint árvaszéki úrnök, most legutóbb mint helyettes másodfőjegyző fejtett ki. Ugyilátszik dr. Hadházy főispán is ezek alapján állította most a központi járás élére.

— Dalestély. A Debreczeni Iparos Dalegylet e hó 20 án, husvét első napján tartja meg régóta várt dalestélyét az „Omnia” mozgószínházban. A nagy gonnal összeállított műsort reggelig tartó tánc követi és a közönség, mely a dalestély iránt már is a legnagyobb érdeklődést mutatja, bizonyára a legkellemesebb emlékei közé fogja sorozni e nagynevű dalegylet husvét mulatóságát.

— Jövedelem és vagyonadó-bevallások ehalasztása. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara az érdekelt gazdátársakkal közli, hogy ismételt közbenjárásunkra a pénzügyminiszter ur helyt adott azon indoklásunknak, hogy a távoli határ-terekben lakó gazdák a kiszabott rövid határidőn belül egyáltalában így a bevallási határidőt jóhajunk szerint május hó 15-ig ehalasztotta. képletenek volnának a jövedelem és vagyonadó bevallásokat teljesíteni,

— A Csokonai Kör közgyűlése. Hétfőn, husvét másodnapján tartja a Csokonai Kör közgyűlését, melynek napirendjére főtitkári és pénzügyi jelentés, tisztikar és 16 választmányi tagnak a választása van kitűzve. A Csokonai-házban délelőtt 11 órakor tartandó közgyűlésre az alapító és rendes tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— Adományok a gyorsíróverseny alapjára. A Debreceni Négy-évtolyamu Női Felső Kereskedelmi Iskola május hó 4-én tartandó kerületi gyorsíró versenye alapja javára a következők juttatták még el adományait az iskola igazgatóságához: Debreceni Első Takarékpénztár, Futura 100 ezer K, István gőzmalom 50 ezer, Fehér Andor keresk. r. t. 25 ezer, Mandel Ernő r. t. 25 ezer, Gazdasági Takarékpénztár 25 ezer, Fonciére Pesti bizt. int. 20 ezer, Gazdák Biztosító Szöv. 20 ezer, Felsőtisza-vidéki Bank 20 ezer, ezenkívül ifj. Schwarz Vilmos igazgató 10 ezer és Ullmann Salamon 5 ezer koronát. E nemes célú adományokért ezúton is hálás köszönetet mond a Női Felső Keresk. Isk. Igazgatósága.

— A MANSZ kulturestje. A MANSZ valamennyi szakosztálya együttesen, a városi zeneiskola dísztermében, f. hó 26 és 27-én (szombaton és vasárnapon) elsőrangú művészeti előadásokkal és előzetes műsorral kulturestélyt tart. Jegyek 15, 12 és 5 ezer koronáért Molnár Ferenc női divatruházában (városháza) és este a pénztárnál. Kezdeté 8 órakor.

— Iskolai vöröskeresztes csoportok kiállítása. A debreceni középiskolák vöröskeresztes csoportjai különféle iparművészeti tárgyakat készítettek, amelyekből kiállítást fognak rendezni. A kiállítás május 15-én nyílik meg a Kereskedő Társulat dísztermében.

— Meghalt Kecskeméthy László Debreczenben ma már kevesen emlékeznek rá, pedig valamikor nagy szerepet játszott a reformátusság életében. Legutóbb Mezőtúron volt igazgató-tanító. A napokban hunyt el rövid szenvedés után 71 éves korában. Igaz szívű, nemes felfogású férfi volt, kinek keze alatt nemzedékek nőttek fel. Kecskeméthy László sokáig felelős szerkesztője volt a Népiszkolai Közlönynek.

— Saját használatra dohánytermelés. A Mezőgazdasági Kamara támogatásával idejében kérelmezte a debreceni gazdasági egyesület, hogy a gazdáknak saját használatra dohányültetése ez évben is engedélyezhető. Az engedélyt sikerült is végre kieszközölni, azonban sajnos, éppen a kezdeményező gazdák nem vehetnék annak hasznát, mert a rendelet szerint a törvényhatóságok területén ilyen engedély nem adható ki. Mielőtt a rendelet megjelent, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara sürgős felterjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, kifejtve milyen sérelmes a debreceni gazdákra e megkülönböztetés és mennyire indokolatlan ez, kérte a Kamara, hogy amint tavaly is pótlólag történt: ezen megkülönböztetést, hátrányos kikötést törölje a pénzügyminiszter. A Kamara e kérésének támogatására a gazdaképviseleket is felkérte.

— Reichenbergi árumintavásár. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara érdekeltsége figyelmébe ajánlja, hogy Reichenbergben 1924. augusztus havában 20 árucsoportban nemzetközi árumintavásárt rendeznek. Részletes felvilágosítás a vásár budapesti képviseleténél Neuberger Károlynál V., Zoltán-utca 13. szerezhető.

— Képkiallítás, Haranghy, Heibing, Neogrády, Ács, Olgyai, Kézdi-Kovács, Heyer stb. legújabb képeiből. Olcsó árak. Antalfynál.

— Minden vasárnap és ünnepnap PORTER SÖR csapolás a Vasúti vendéglőben.

Románia preventív intézkedései az elszakított területek megtartására.

Érvényesülnek a militarista törekvések. — Egy új intézmény: a határsáv. — A román tisztok nem igen szeretik a beszarábiai frontot. — Nagyváradon kaszárnyává alakították át egy gőzmalmot.

Az alábbiakat egy tegnap Debreczenbe érkezett úriember teljesen megbízható híradása alapján közöljük:

A trianoni szerződés által inugrált utódállamok disze, a „Mare Románia” minden intézkedést megtesz, hogy a tőlünk elrabolt területeken véglegesen befészkelhesse magát.

Eppen a bukaresti kormány az, a mely folytonos evidenciában tartja a külföld előtt Magyarország „militarista” törekvéseit s amely allandóan sürgeti maroknyi haderőnek a teljes leszerelését, tehát annál megdöbbentőbb az a viz-prédikáló, borívó intézkedés, melyet legutóbb Nagyváradon már végre is hajtottak.

Nagyon jól tudjuk, hogy Nagyvárad a béke idején is egyik legnagyobb katonai géopontunk volt, sok kaszárnyával és egyéb katonai épületekkel. Az oláhoknak kevés az, ami nekünk elég volt. *Egyik legnagyobb nagyvárad malmot leszerelték s kaszárnyává alakították át.* Nagyon természetes, hogy a milliárdokat érő malomfelszerelést nem Budapestre, hanem a balkán Párisba, Bukarestbe irányították.

Nemcsak anyagiakat: szellemieket

is lopnak. Legújában ellopták tőlünk a „határörvidék” intézményének eszméjét; ők határsávnak hívják. 15—20 kilométer széles sáv ez, mely a trianoni határ mentén húzódik a városokon kívül. *Ezen a sávon belül nem türnek meg magyar embert.* Arról pedig, hogy itt magyar ember ipart válthasson, szó sincs. Itt alapították meg a Károly rendet, a melynek eszméjét szintén tőlünk lopták el. Nem egyéb ez, mint a mi új nemességünk dologi alapjának, a *vitézi teleknek elbalkánosítása.* Az érdemeket szerzett vitéz oláh katona földet kap a határsávból.

Az orosz veszedelem el nem titkolható pánikot keltett az oláh polgári és katonai társadalom minden rétegében. Különösen a román tisztok ábrázat savanyodik el, ha arról van szó, hogy a beszarábiai frontra kell menni. Nem is igen mennek. Ennek tulajdonítható az a katonai napirancs, mely a *beszarábiai szolgálatra jelentkező tisztnek dupla fizetést és földet ígér.*

Mindez az intézkedés azt bizonyítja, hogy Románia nem nagyon biztos benne, hogy mai kiterjedésében megmaradhasson.

Befejezik a vizsgálatot a Lakáshivatal ügyében

Szardára várható a jelentés. — Eddig 37 tanút hallgattak ki. Dr. Vass tanácsnok nyilatkozata.

Ismeretes, hogy a debreceni állami lakáshivatal ellen feljelentések érkeztek s ezek kivizsgálásával dr. Vass Károly tb. tanácsnokot bízta meg a főispán.

A vizsgálat egész héten keresztül a legnagyobb apparátussal és körültekintéssel folyt. Eddig 14 feljelentés anyagát dolgozták fel. Ezekben az ügyekben teljesen befejezték a vizsgálatot. Mintegy 37 tanút hallgattak ki. Mindegyikkel szabályszerű jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet törvény szerint alá is írtattak. A vizsgálat naponta reggel 8—1 óráig tartott.

Vass dr. tanácsnok kijelentette

munkatársunknak, hogy a vizsgálatról a jelentést a jövő héten szardára, de legkésőbb csütörtökön okvetlenül be fogja terjeszteni, megfelelő javaslat kapcsán a főispánnak. A vizsgálat ügyében ugyanis nem őt, hanem a főispánt illetőleg a *népjóléti minisztert illeti meg a döntés joga.*

Tekintettel, hogy az ügy vizsgálat alatt áll, egyéb nyilatkozatot nem adott ki a tanácsnok. A kiszivárgott hírek alapján közöljük, hogy a tanuvalomásoknak körülbelül fele megerősíteni látszanak a felhozott panaszokat, másik fele pedig mentő, illetve semleges.

— **Eltagadta a forgalmi adót.** F. Kiss Imre hajduböszörményi lakos 1922. február 1-én két darab sertést vett Bertalan Mátyástól 6600 koronáért, azonban nem volt szive, hogy a teljes összegű forgalmi adót vallja be. Adócsalás miatt indult eljárás ellene. Ügyét a Visky tanács tárgyalta tegnap délelőtt. A vádlott beismerő vallomást tett. A bíróság bűnösnek mondta ki s 63.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Zsebtolvajlás.** Barry Antal zöltségkereskedő tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap d. e. kabátja zsebéből a Hatvan-utcai villamosban, ismeretlen tettes kilopta sárga bőrszényét a benne levő 1 drb. 100.000 K-ás, 2 drb. 50.000 K-ás, 1 drb. 10.000 K-ás és 1 drb. 1000 koronás bankjeggyel és egy 60 kgr-nyit krumpirlő szőlő fuvar levéllel együtt. A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást indított a zsebtolvaj ellen.

„FUTURA”

a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi r.-t Tiszántúli Kirendeltsége — Debreczen, Ferencz József-ut 45.

Rákóczy-u. 13. Hatvan-u. 69.

Vásárol és elad: mindennemű mező- és kertgazdasági terményt, továbbá fát, gyapjút és tollat Interurbán telefon szám 253—255 számok.

— A munkáskert egyesület konyhakerti kiállítása. A Köznasznu Munkáskertek Egyesülete ez évben is megismétli az elmúlt évben emlékezetes sikerrel lefolyt konyhakerti kiállítását. A kiállítás helyéül ez évben is az egyesület „Árpád” nevű mintatelepe van kijelölve, idejéül pedig ennek az évnek a július hava vétetett számtásba. Az Egyesület elnöksége ezúton is figyelmébe ajánlja bérliének, hogy különösen korai konyhakerti kiállítási tárgyakról idejében gondoskodjanak. Tájékoztásul közöljük, hogy egyesületünk ebben az évben is fog díjkiosztást rendezni s hogy a kiállítást illetően az összes debreceni gazdasági szakkörök részvétele biztosítva van.

— **Különös tréfa.** Kis Erzsébet, a külsővásártéren levő szövőgyárban lakó cseléd lány a minapában össetalálkozott egy Sz. Antal nevű egyénnel, aki őt hazáig felkísérte, Mikor aztán a cseléd lány haza ért szobájában azt vette észre, hogy a nála levő 40.000 koronát valaki ellopta. Feljelentést tett a rendőrségen Sz. Antalt a nyomozás során előállították a rendőrségen és kihallgatták. Kihallgatásakor előadta, hogy ő lopta el tényleg a 40.000 koronát, de csak tréfából. A rendőrség eljárást indított a különös módon tréfálkozó Sz. Antal ellen.

— **A pályaudvar szarkái.** Mostanában majd minden nap egymásra jelentenek be a rendőrségen, olyan lopásokat, melyeket s máv. pályaudvaron követnek el. Legutóbb is ismeretlen tettesek a máv. pályaudvar 9. vágányán vesz/egltő 102047 számú személykocsiba behatoltak és ott felfejtették két fülke ülés parnázatán levő szövetet és elvitték. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

— **Feltörték egy cipésműhelyt** Lippai János Külsővásártér 5. szám alatt lakó cipésmester pénteken feljelentést tett a rendőrségen, hogy azalatt az idő alatt, míg ebédelni a lakására ment, ismeretlen tettesek Erzsébet-utca 2. szám alatt levő műhelyébe behatoltak és onnan közel 2 és fél millió korona értékű bőrátut loptak el. A feljelentés alapján a rendőrség nyomozást indított a betörők ellen.

„Antisanol” izzadás ellen.

Elsőrendű, sajátkészítési

Cipők

a legolcsóbban szerezhetőek be Csúfó-u. 12.

EZ AZ!

Husvétii árjegyzék!

(Mig a készlet tart.)

Locsoló parfüm 10 gramm	200—500 K
Husvétii parfüm	1000—2000 K
Virág parfüm	3000—4000 K
Finom parfüm	6000 K-tól
Locsoló parfüm 1 üveg	4860—5830 K
Husvétii parfüm 1	6800 K-tól
Mignon parfüm 1	6000 K-tól
Finom parfümök	7800—8500 K-tól
Kölnivizek kimerve	2000 K-tól
Orosz kölni	12.500—13.600—14.800 K

Megbízható olcsó parfüm beszerzési forrás!

Forgalmi Illatszertár

PIACZ-UTCA 21. (Tisza palotái-
Címre ügyeljünk! val szemben.)

Parfümkiállítás — a kirakatban olcsó árakkal.

Eladások este 7 óráig!

Értsük meg egymást!

A „Debreczen” számára írta: Békés Gyula m. kir. kormánytanácsos.

Az élet tengernyi gondja s a gondok szülte terhek s a alatt roskadozunk valamennyien. Ki kisebb, ki nagyobb mértékben, de mindnyudjan érezzük azt a keresztet, a melyet balsorsunk és a szeszélyes végzet a vállunkra dobott.

Ez az ország ma a siralom szomorú völgye és nem az örömök lakás, napfényesen derűs hegyoldala. Itt ma mindenki csak panaszkodik, siránkozik és sajnos mindenkinek csak igaza van.

Az igazság az, hogy egy égbe-kijáltó, rettenetes igazságtalanság súlyt bennünket: a trianoni béke.

Ki tehet róla, ki a felelős?

Ne kutassuk, hiszen ezt talán éppen a mi generációnk nem fogja tudni megállapítani, mert nem jut odáig, nem éri meg. Mi még járjuk a kálvária keserves útját, mi még nem tudunk nyugodtan visszatekinteni: a mi szemünk fényét megtöri, elhomályosítja a megpróbáltatások eddig ismeretlen és soha, de soha fel nem mérhető terhe.

Mindnyudjan tespedünk, szenvedünk, mint ama bibliai Jób, ki több, ki kevesebb békéttérrel. És ha a boldog béke (?) szétválasztott, legalább a szenvedés össze kovácsolhatna bennünket.

Közös vonása pedig a földi lénynek, állatnak és embernek egyaránt, hogy betegség, baj, fájdalom körülmények esetén, miként az egy pásztor alatti egy nyáj, — összebujnak, illetve együtt éreznek, s a szenvedések ezen tűzében: összeforrnak egyggyé lesznek. Ismétlem: így kellene nálunk is lenni; bennünket is összekovácsolhatna a közös szenvedés.

Ezen az ünnepeken, amely mindenkinek egy kis pihenőt ad a kenyér utáni futkosás, a szakadatlan robot közepette, röppen el erőltlen ajkamtól az a tisztá óhaj:

Értsük meg egymást!

Fogjunk össze mi, magyarok, — ne bántuk egymást, mikor ugyanis sokan vannak, akik igazságtalanul bántanak bennünket és egész nemzetünk életére törnek. Ellenségünk van ugyanis elég, minek marakodjunk mi is egymással?

Egyszerű az én szavam, megérthető mindenki.

Szól ez közelebbről az összes polgárságnak, amely különösen itt: soha nem tudott egységet mutatni. — Ezért is bizonyult olyan gyengének, mikor pedig — minden tekintetben — a legnagyobb erőt jelent.

Mindenki hatványozottan érezheti ma már, hogy szükség van a polgárság tömörülésére.

Talán meg is indultak ebben az irányban jószándú kísérletek itt, e városban is, de még nem tudták megtalálni a jegecesedési pontot.

Ez pedig — igénytelen nézetem szerint — nem lehet más, mint ennek a városnak a vezetése, amely természetszerűleg csak a polgárság kezében lehet.

Am amennyire elvitathatatlanul áll az, hogy a polgárságot nemcsak számbeli súlyának, nagy nemzeti tradíciójának fogva is megilleti a hegemonia, éppen úgy számolni kell azzal, hogy egy város, mint az ország ügyei — másoknak is szava lehet, ha önzetlen és becsületes jószándék irányítja lépteiket és főleg és elsősorban az ország érdeke.

Másokat is meg kell tehát hallgatni, ha azoknak érdekei ellenétek is az övéivel, sőt megadni más társadalmi osztályoknak is azt, ami őket jogosan megilleti.

Ha a polgárság szervezkedése ez uton indulna, úgy vélem, sikerrel is járna. Nem kellene mindjárt frontot csinálni mások ellen, sőt megértéssel fordulni hozzájuk, anélkül, hogy a polgárság önmagát megtagadná, jogos önértéből bármit is feladna.

A szanalással kapcsolatos nemzetgyűlési tárgyalások során, ép a minap foglalkozott ezzel is gróf Apponyi Albert, s világszerte méltató gyönyörű szónoki készségével igyekezett a nemzetgyűlést meggyőzni arról, hogy minden becsületet és erőt fel kell használni az ország talpraállítására érdekében és e munkából az arra hivatottakat kizárni nem szabad.

Értsük meg tehát egymást amennyire lehet. Értsük meg egymást,

különösen a közös és nagy célok elérésében.

Értsük meg egymást! Semmi más nem diktálja ezt a

szózatot, mint a haza s a nemzet iránti forró szeretetem és városom haladásának mindig szívemen horogott ügye!

Mi volt az ujság 50 évvel ezelőtt Debreczenben?

Az öreg „Debreczen”-ből. — A félszázaddal ezelőtti hírlapírás kuriozumai. — Miből élt Kossuth Lajos.

Tovább forgatom az 50 évvel ezelőtt megjelent „Debreczen” avult lapjait s a legnagyobb meglepetéssel állapítom meg, hogy nem én vagyok az első, aki a multakkal akarja minden áron megismertetni a jelen olvasó közönségét. Szatmári Károly ugyanazt csinálta 50 évvel ezelőtt, a mit most én. Végtelen cikksorozatban tárja fel az 1848-as eseményeket, hírlapi tudósításokat.

Érdekes cikket olvashatunk a március 20-iki lapszámában arról, hogy miből élt Kossuth Lajos Turinban.

Kossuth állandó gyanúsításokban részesült s a Debreczenben is megjelent egy védő cikk miatta. Megtudjuk, — hogy Kossuth Lajosnak, mint kormányzóknak 100,000 forint évi fizetés járt, amelyből menekülése előtt még semmit sem vett fel. Az akkori pénzügyminiszter hiába kérte Kossuth Lajost, hogy legalább arra a negyedre vegye fel a fizetést, amelyikért már megszolgált. Kossuth azonban hallani sem akart a dolgról s teljesen pénz nélkül indult utra, úgy, — hogy az első külföldi állomásokon már az óráját kellett zálogba tennie. Amerikában 200,000 dollárt, ami a mai értékben tizenöt milliárd, hétésszáz millió koronát tesz ki, gyűjtöttek Kossuth számára, azonban ő ezt nem fogadta el. Angliában, hol felolvasásokat tartott, barátai rábeszélésére megengedte, hogy előadásain belépődíjakat szedhessenek. Itt nagyon sok pénzt szerzett össze Kossuth, aminek azonban legnagyobb részét felemészítette a magyar emigráció. Mindössze 80,000 frank maradt meg a horribilis összegből. Ennek a 80,000 franknak, azaz 40,000 forintnak

a kamataiból élt Kossuth Lajos Turinban.

Jellemző vonása az akkori hírlapírásnak a patriarchalitás. A lap úgy tesz, mint egy gondos pater familias s a szenzációkból csak a morált szűri le, nem takarékoskodván az illendő figyelmeztetésekkel. Ha valaki rosszul viselkedik, azonnal „felhívja” az olvasókat, hogy miként viselkedjenek az illetőkkel szemben. Nem kivétel ez alól a rendőrség sem, aki nem fordít elég gondot a „koldulók s más gyanús elemek” ellenőrzésére vagy a „kartyázó lumpok erkölcselenségeire”. Nem mulasztja megdorgálni a „goromba színházi pénztárost” sem.

A társadalmi mozgalmakra nagy súlyt fektet. A „kolera árvák”, „honvéd menedékhelyek” stb. jelszavak alatt megindult akciókról, melyek a legtöbbször jótékony célú táncmulatsággal végződtek. Az akkori mulatságok legnagyobb része nem a régi Bikában, hanem a régi Fehér lóban folyt le. Ma már nem mindenki tudja, hogy a régi Bika a mostani Arany Bika helyén, a régi Fehér ló pedig a mostani Első Debreceni Takarékos helyén volt. Egy újságlap, — az akkori Debreczen egy lapból állott, — egyik felét teljesen lefoglalja a Fehér Hermann hirdetése, melyben tudtul adja, hogy átvette egy a Fehér ló, mint a Bika bérletét s mindenkint pontosan kiszolgál. Vendégül kívüli megrendelést is elfogad 1000 teríték erejéig. Közli az akkori borlapot egész terjedelmében. A legolcsóbb bor 18 krajcár volt, azonban az 1852-ös malagait csak 3 forint 60 krajcárért lehetett inni. Most a 18 kraj-

EMLEKEZÉS.

Tiszapartján a messzi lassú város Hol elhagytam jó másfél év zóját I t felém a csalfi délibábos És ami fölt most sajgón visszatérve Széppé teszi a tavaszéjszakát.

Kirdeleány az elvarázsolt várban Nyílik e rózsád Ujszeged Hol annyi sokszor álmódorva jártam Szép szent zsolozsmák boldog templomában Mig itt pogány vágyak hevítetek.

Hogy élsz, hol élsz te meg nem értett költő Juhász Gyula, fajtánk siratója Örök csatás, tiber sok emberöltő Megölt joga tiszta oltár tűzében ég, Mint a tüz egy jobb kor áldozata volna.

Intek feléd a pusztai Hajduságból Hol annyi sok a gögys akarat És honnan lelke n frívton visszalángol A tiszaparti emléken. Ám Mint tűnő nap a messzi óceánból.

LUKÁCS KAROLY.

Az asszony és a Sátán

Az asszony: (30 évesnek látszik, valójában 40. Toilette asztalka mellett ül. A téglék és üvegek közt nyitott levél hever. Felveszi, keresztülfutja tekintetével s a keze lehangyatlak. Néhány pillanatig szótlanul ül, majd keserűen felsóhajt.)

— Öregszem... Ügyetlen voltam... Megengedtem, hogy engem hagyjanak el... Eddig én szakítottam. Ebben rejlett a sikerem titka. S most én lettem a megunt szerető... (Sir, majd felugrik.) De hát igazán olyan öreg vagyok már? (A tükörhez hajol s pudrozza az arcát, kíméletesen körülvé, lázasan, izgatottan, majd, — hogy a ráncok nem mulnak, csüggeden szót.)

— Hiába! Nem tűnnek el... Eddig észre sem vettem, hogy ilyen sokan vannak az öregedés szarkaláb vonalai. (Kétségbeesetten felkiált.)

— Óh, miért is kell megvélni!... Még az ördöggel is szívesen szöveteznék, csak ifjú és hódító maradhassak. (A szoba közepén hirtelen egy elegáns férfi jelenik meg. Gunyos mosolyog.)

— Parancsoljon velem, asszonyom. Az asszony: (Hirtelen egy sáft dob a szépitőszerekre és zavartan kérli):

— Kicsoda ön?... És hogy jött ide?... Hiszen az ajtó zárs van és most nincs látogatási idő.

Sátán: (Az asztalhoz támaszkodik.) Az én látogatásom mindig időszerű.

Asszony: De hát kicsoda ön uram, honnan jött, mi a foglalkozása? Csak tudnom kell, hogy ki látogatott meg, illetve tört be hozzám ily késő éjjel! Gazdag, szegény, ur, vagy szélhámos?...

Sátán: Gazdag vagyok hölgyem. Nyitva előttem az egész világ és számtalan a szolgálaim és szolgálóim serege.

Az asszony (összezsapja kezeit): Igazán olyan nagy ur? De miért nem ül le?

Sátán: (Leül az asztal mellé, az asszony szembe vele.) Köszönöm, szeretős az utam. Ha nem tévedek, ön az előbb a sátánt hívta. Ime itt vagyok...

Az asszony (rémülten felugrik): Jaj Istenem!

Sátán: Ne féljen, üljön le csak szépen vissza.

Az asszony: (Leül.)

Sátán: Ugye, az én most beszéljék

meg nyugodtan a dolgot. Azt szeretné ugye, hogy hűséges szerelmese legyen? Igen?

Az asszony (félre): Jaj, micsoda karmai vannak! (A sátánhoz): Igen uram, de nem gondoltam, hogy ön... vagyis...

Sátán (kacag): Én sem magamra gondoltam. Én csak biztosítom önek a szépséget, ifjúságot s a hódoló lovagokat. Akarja?...

Az asszony (közelebb húzódik a sátánhoz): Ugy, ugy uram.

Sátán: Meglesz. S mindezt alig kérek egy kis ellenszolgáltatást. (Közel hajol az asszonyhoz.) Ha meghal, enyém lesz a lelke...

Az asszony (felsikolt): Jaj, ezt ne, ne kívánja, félek... Nem tehetem.

Sátán: Miért?

Az asszony (fel ugrik): Valami itt bent... Néhány pillanatig hallgat, a szívére szoritja kezét... Azt sugja, hogy ne adjam... Majd, ha elmúlnak az évek s az öregedést felváltja az öregség, nem lesz semmi... Te ellopod a lelke s az életem sivar és nyomorult lesz... És ha majd leszáll rám az este (összeborzad) jaj lesz nekem... (élénkebben folytatja): A siker ideig-óráig tart, a hazug ifjúság, amit te adhatsz a lelkemért esérébe...

— Nem, nem, eredj innen, nem kellessz...

Sátán: (Nyugodtan ülve ma ad.) Látja, most a lelke beszélt. Azért sugja ezeket, mert fél, hogy nekem adja s inkább sötét színekben festi elje a jövőt... De mondja csak, minek magának tulajdonképpen a lélek?

Az egyetlen, aki kritizálta tetteit s

a vidám ma-ba belesírja a szomorú holnapot. Ez kell magának? Legyen korlátlan ura tetteinek s adja nekem ezt a kellemetlen kis bírót...

Az asszony (fejét rázza): Nem és nem adom. Igaz, hogy sokszor elszomorít, de — igaza van mindig. — Távozz, hagyj magamra. (Megtöri ajkát, arcát.) Én már öregszem. Sokat vétkeztem ifjúságomban... (Sir.) Meg kell térni. A boldonságok ideje elmúlt... Én nem lehetek már hű... Én már öreg vagyok.

Sátán (feláll): Nem erőltetem. Bocsásson meg, hogy zavartam. (Szótlanul nézi az asszonyt.) Pedig milyen szép még. Kár érte! Szomorú lemondás lesz az élete, szürke homályba vész ilyen ifjan...

Az asszony (a tükör felé hajlik): Ilyen ifjan? (Gondolkozik.) Eddig utánam nézett a sok éhes férfiszem s holnap öreg leszek. Mit is ér nekem a lelkem? Kellemetlen, örökké bírásokodó hangja csak megkeseríti az életemet s én mégis az ifjúságot adom érte...

Sátán (mosolyogva): Azt mondja a lelke: Ideig-óráig tartó hazugság az ifjúsága?

Az asszony (ingerülten közbevet): Eh! S mi a való, mi a hazugság!... Nem az a fontos... (Küzd önmagával.) Minden nap nyereség...

Sátán: Időm lejárt. Legyen boldog szomorú vezeclésében asszonyom... Jó éjszakát!

Az asszony (ijedten): Szépség, ifjúság, hű... Minden vele megy... Nem! Nem! (Utána fut.) Sátán, tied vagyok!

Sarkolyi Endor.

cáros bor 18 ezer korona, Malagát pedig 140,000 koronáért sem lehet kapni.

Egy következő újságszám statisztikai kimutatásokat közöl. Érdekesebbek közül való: Ebben az évben Debreczenben 48 öngyilkosság és baleset történt. Közli ösünk, hogy 1874. évben Debreczenben 970 kofát, 300 taligást és 60 bérkocsist számoltak össze. A sintér 991 kutyát helyezett elözétes letartóztatásba. 1871-ben két, 1872-ben 20, 1873-ban 25 izr. honpolgár kötött házasságot. Érdekesek ezek az adatok. Lehetne őket folytatni, mert érdekes színben láthatunk bele rajtuk keresztül Debreczen életébe. Ide jegyzek még kuriózumképen egy hirdetést, mely a következőképen néz ki: „Gilisztát gyógyít levélben is (!) dr Bloch, Bécsben”. — Ez már aztán ügyes doktor lehetett.

Elkésztett riportok.

(A kórteremből. I.)

A menők szedték össze az utcán... Az éjszakai sötétségben a város külső területén az északi szél hordta rá a havat. Valami jó kedvű hajnal járó akadt rá. Majd keresztül bukkolt rajta... Borgózós hangon költögette s mikor látta, hogy egy félig megfagyott embertársára akadt megmozduló részegségében fogékony szíve, amely telve volt emberszeretettel.

Az egyik közeli kaszárnyából da-dogó szavakkal hívta a mentőket. Szegény Sz. B. bekerült a kór-házba...

A meleg fürdő, a tiszta puha ágy egy pillanatra eszméltre keltette... A soros vizitnél konstátálta az orvos, hogy legalább is négy féle betegsége van, nem is szólva arról, hogy a testét kikezdték a férgek.

Előadta pedig sipító, nőiesen csendülő hangon, hogy kőműves munkás volt... Voltaképen nagy ur volt az apja, de az édesanyja meghalt, mikor ő még az első gimnáziumba járt.

Az apja először borba fojtva a bánatát, gyászolta az asszonyt, magára hagyatva akkor még egyetlen fiát, aki már a második középiskolát elkerülte s többet járt lap-dízni, sárkányozni, mint a latin leckékre.

Azután mostohaanya került a házhoz s megszületett a második gyerek. Sz. H. féltetvére.

És itt dobta a sors a szegény ember lába elé azt a kődarabot, amikor megbottlott és úgy összerúgta magát, hogy belepusztult.

Nem tanították tovább... Eleinte amolyan kis piaci csirkefogó volt, majd naponkénti verés után kőműves munkára adták.

Téglát hordani cigarettázva is lehet, — ez az egyetlen biztató kilátás szerette meg vele ezt a pályát.

Persze téli időkben sok nélkülözéseket kellett elszenvednie, mert nyáron elitta a keresetét...

Zörgő mellett lühegve vallott Sz. B. amit a sok ital s a még több nyomorúság tönkre tett.

Egy emberi roncs lett épen akkor, mikor a féltetvére, a második asszonytól valót kuriai bírónak nevezték ki.

Ő pedig befektült — lakás híján — egy pajtába a kertek alatt. Gondozója lett egy öreg csósz embernek, a i betegesen feküdt a pajta gyékény fonatú lócáján. Télen nincs szolgálat a szőlőben, megtehetette.

Sz. B. oda vackolt száimára a pajta másik sarkába. Egyideig ment is a páros élet, bár ő is beteg lett. A földön csuszkalva egymást szol-

gálták ki. A csószné hozott nekik naponta enni, inni valót...

Egy reggel azután Sz. B. hiába költögette öreg társát. Elköltözött az, bucsu nélkül, itt hagyva szomorú társát nagy nyomorúságával.

Másnap jöttek az öreg ember volt gazdái s miután az új csósznek szüksége volt a szállásra, hát Sz. B. ét kilakoltatták.

Egy éjszaka feküdt a pajta előtti országúton, illetve onnan tornáztá be magát egy külvárosi utcába...

Eddig van!... Látszott lázaktól kipirult arcán, hogy jól esett neki a klinikai tiszta

ágy, a fájdalmat zsongító orvosság, a meleg tej...

Négy napig élt még olyan tisztaságban, szelíd szavakkal bátorítottam, mint gyermek korában... Beesett, lázas szemei annyi hálával cirógatták körül a körülötte forgó könnyű lépésű ápolónőket!

Az ötödik napon meghalt s talán épen akkor szállították le a hullaházba, mikor valamire, valahol a kuriai bíró ur házbáljának is vége lett farsang valamelyik szépséges éjszakáján...

Szathmáry Zoltán.

A régi Debreczen és a mai Debreczen.

Egy kis összehasonlítás. — Messze elmaradtunk az elvesztett magyar városok mögött. — A szobrok csak éppen hogy fel vannak állítva. — Fásítani, parkirozni kellene. — Most csak reklámvirágok nyílnak.

Régen, a boldog béke hamisítatlan idejében vagy tizenöt-husz évvel ezelőtt jártam Debreczenben. Egy tavaszon, rövid időre bár, a szőke Duna mellől sikerült eljutnom a Tiszántul nagynak mondott metropolisába Debreczenbe. Kíváncsi voltam ugyan milyen lehet! Az álmomása tetszetős volt s előtte a tér is, zöld szigetjével. A kis vonattal mentem a városon keresztül. A Piac-utcán végig magas paloták akkor még nem voltak, csak néhány emeletes ház. Nevezetességei gyanánt a Kistemplomot, Városházát, a régi Arany-Bikát, az új kereskedelmi társulat palotáját, a Nagytemplomot s az ősi Kollégiumot mutogatták. Mindezek s a városban közlekedő kis gézős, a Hatvan- és Csapó utcai lóvonat, de a közönség magatartása is valami derűs hangulatot hagyott hátra lelkemben e nemes civitásról. Különösen meglepett a Városháza előtti gondozott virágos kert látása a macskafejekkel burkolt uttesiben frappáns hatásával s elképzelt mint egy-két évtizeden át. Ha szó volt Debreczenről örömmel hirdetem, hogy nagy és csinos város, kedves hely. Tettem ezt talán azon képzet-társítás révén, hogy ahol virág van az mind szép hely, s ahol a virágot szeretik ott jók az emberek. Azóta már két évtized múlt el s kíváncsi voltam, hogy most milyen Debreczen, szép e, jó e, mennyi a fejlődés, mi a haladás ténye? Összevettem a jelent a múlttal.

regi megállapításaim a mai viszonyokra nem illenek egészen reá, hogy a téli impresszió csak falzum volt. Az igaz ugyan, hogy Debreczen nagy, de nagyvárosi jellege csak most kezd kialakulni. Területi nagyságával, gazdagságával és lakottságával még nincs arányban városias, főleg nagyvárosi jellege! Hogy csinos e? Itt történt a legnagyobb eltolódás régi és újabb megfigyeléseimet illetőleg. Ma a Piac-utca nagy részében magas bérka szűrnnyákkal van megrakva, de van bőven földszintes háza is; ez fokozottan van meg a mellék utcákban, nem gondolva az összekötő utcákra. Ez egy fejlődésben levő város képe. A kis házak a múlt, az újak pedig a jelen körülményeinek hirdetői. Éppen a jelen demonstrálói nélkülözök azt a komoly külsőt és patinát, amit ma sajnos, kevés régi épületén szemlélhetünk szivesen. Az új épületek nagyságukkal igen, de külsejükkel nem hirdetik eléggé a nemes civitás kultúrnívóját, inkább divatszertűek s így efemer jellegűek van a nagy többségben. A régi épületek közül mennyivel karaszterikusabb, komolyabb a Városháza, az ősi Kollégium, a róm. kath. és a kistemplom, a magánházak közül pedig a kistemplomi bazár s a pénzügyi és rendőrségi palota közötti ház. Újabb épületei közül kitűnik komolyságával a megyeháza, a ref. főgimnázium, még a pénzügyi palota is, valamint a vörös és a görög templom, privát épületei közül pedig a Forrai és Szilágyi ház.

Hol vagyunk e tekintetben jó részben elvesztett városainkhoz képest?! Pozsony, Szeged, Kolozsvár, Kassa, Pécs, Győr, Szombathely, Brassó, Temesvár messze túlszárnyalták e városi Eltekintve attól, hogy az építkezéshez szükséges anyag Győr és Szeged kivételével jóformán kéznél volt mindegyiknek, azonban Debrecennek anyagi képessége mindegyiknél nagyobb! A fejlődése igen lassu volt. Szobrai is kevés számban vannak, azok is zsufolva a nagytemplom mögötti emlékkertben el dugotton állanak a tudós Hatvány

professzornak emlékét semmi, Diószegi Sámuelnek és Fazekas Mihálynak, a nagy magyar botanikusoknak emlékét nevékhöz nem megfelelő mű hirdeti. Kossuth Lajos és Csokonai V. Mihály szobrai pedig csak jóformán fel vannak állítva.

Bár mindkettőnek van elég szemléltője, de éppen a környéke miatt legtöbbször csak az üres villamos a vezetővel, vagy a megrakott teherkocsi a munkásokkal, de legkitar-tóbban a befogott konflis lovak gazdájukkal. Már annyira eljutott a város, hogy a gyümölcsárus bódékat kitelepitette, pedig az egészségügy érdekében várcsarnokban volna ezeknek a helye, de annyira, még nem jutott el, hogy a jobb izlés, a szép érzék és főleg az egészségügy érdekében a belsőiségeket fákkal és bokrokkal csinosítaná. Itt pénzügyi nehézségek nem szerepelhetnek, mert az utca a tér mindenkié, Debreczennek pedig homokos talaja miatt jobban van szüksége lombra, — mert a fák, parkok a város tüdei — mint a domb- és hegyvidéki városoknak.

Itt csupán megelégedésről lehet szó, mert egy kis jóakarattal és kevés kiadással parkozni lehetne, mint a városháza előtt van, az egész Piac utca fásor mellett részét s a Kossuth és Csokonai-szobor egész környékét melyet a múltban szerzett első benyomásaim alapján a viszont látás előtt, meglevőnek képzeltem. Ma a felszabaduló burkoló anyag szállítása miatt is érdemes volna ezt, csupán egészségügyi szempontból is megvalósítani, akkor amidőn a város nagyobb szabású utcaburkolást tervez. Így nem volna kénytelen a lakosság a kevés árnyakkal rendelkező Piac utcai fásorban a vásári reklámbarikádokon gyönyörködni A belső területen két utcája van a városnak árnyas fásorral, a Kossuth és Szent-Anna utca, mindkettő szép, az utóbbi csendes is, de egyiken sincsen pad, pedig az utóbbin térene is szokott lenni. Egy kis sálakkal könnyen helyre lehetne hozni mindegyiket, s a közönség nem volna kénytelen messze Nagyerdőre kizáródokolni. A régebben jobb hatású Petőfi térről ne is essék szó, hisz ott a gyepet salakkal helyettesítették.

Mennyivel szebb volna a város külseje, így régi épületek híjjával is, mennyivel többen kapnának jó levegőt, mennyivel több alkalma volna a kintidőzésre, a napfény élvezésére há nyikorgó kocsiban is, az igazi magyar Homo sapiens sok, szép úde rütyének, a kis embereknek s hívná kellemes benyomásaival a város szíve a szemlélt s kevesen vagy senki sem mondaná azt kényszeredetten, hogy szép ez a város, de nem nagyságához, iskoláinak nagyszámához, legkevésbé gazdagságához mérten, nem mondaná még akkor sem, ha szebb városban, ha a Basahaimán tul is látta meg a napvilágot!

Összevettem a jelent a múlttal, a város belterületének parkozása méltó lett volna a nemes civitas nagyságához és senki sem mondhatná el róla, hogy nem csinos város és nem kedves hely.

De most veszem észre, hogy a kiáltó színű reklámok még megártanak a szememnek, tovább megyek, mert itt csak reklám és plakát virágok nyílnak!

(Kyon.)

MERINO posztókereskedelmi rt.
Izerakata Piacz-utca 49.
Tavaszi ujdonságok megérkeztek
Legnagyobb választék férfi szövetkülönlegességekben.
Kangarn, Burberry, Irak és smoking keimékben.
Kabát lüszterek. Szolid szakott áruk.

CSAK
szombat és vasárnap reggel van 5 óráig nyitva a Modern Cabaré

A hercegnő utazik...

Zuhogó eső. A vonat pöfékelve fut be az állomásra, az utasok megrohanják, végre mindenki elhelyezkedik. Szakaszmester üres, csak magam vagyok utas, a vonat lassan elindul. Az eső veri a vagon ablakait, egyhangu ütembe kattognak a kerekek. Elalszom.

Vatalki erősen kicsapja a fülke ajtaját. A kalauz. Jegyemet ellenőrizi, kimegy. Már nem vagyok egyedül. Gyásruhás nő ül a sarokban. Olvas. Egy pillanatra reám néz, aztán megint a könyvébe tekint. Nagyon szép jelenség. Feláll, megigazítja magát. Gyönyörű természetű, bűbajos egyéniség. Rágyujtok. Retiküljébe keresgél, egy kis arany tárcát vesz elő. Brillians monogram van rajta és hercegi korona. — Ur Isten, ki lehet ez. Az arca olyan piros, mint a rózsza, gyönyörűen ivelt szemöldök, zöldesszürke szemek. Pici szája. Gesztenyebarna haja koronába fonva. Finom egyiptomi cigarettát vesz elő. Ügyeskedem. Tüzet adok. Nagyon halkán meghöszöni. Kíváncsi vagyok, hogy mit olvas, egy angol könyv van a kezében.

Hogy kéne itt egy kicsit beszélgetni? Fűtyölni kezdek halkán egy magyar nótát. Nem törődik vele. Francia keringőre fordítom a sort. Semmi. Egy frissittemű angol nótára felém. Na végre. Cifrázom. Tetszik neki. Reám néz. Jaj de szépen tud egy ilyen szép dáma nézni, milyen jó, ha nézik az embert. Nem jövök zavarba, vívom a harcot fűtyöléssel tovább. Leejt a cigarettát, felveszem.

Megszóllalok. Egyiptomi. — Akar egyet? — Kezét csókolom, boldogan. Csakhogy már beszélünk. Mit fűtyölt az előbb? — Egy angol shvmmi blouset. — Fűtyölje el még egyszer! — Zavarba jövök. Hogy fűtyöljek én itt most komolyan. Különben is a fűtyölés rém kómikus dolog előttem. Össze kell csucorítani a száját és aztán... nincs mit erről beszélni. Pláne parancsszóra. De megcsinálom. Nagyon komolyan, véres komolysággal.

Mi a címe? — Nem tudom, egy pesti lokálban hallottam. — Maga szokott járni még oda is? — Sőt, csak oda. — Minek? — Szórakozni. — Pesti? — Nem. És a Nagyságos asszony? — Elmosolyodik. — Most rontottam el. Biztosan nem Nagyságos. Vagy nem asszony. Végre megszóllalok. Ugyebár... — Ne gondolod, hogy sem találja ki, hogy jár... Eltalálta a gondolatot.

Lassan mondom a szavakat, párfóm, lakkecipő, selyemruha. Jazz-Band. Bár. Autó. Pezsgő. Mámor. Édes szép muzsikákról, a ragyogó dámaokról. Csalódásaimról és szerencsémről. — Hallgatja. Nem szól. Csak cigarettázik. Aztán... Megáll a vonat, köszön és leszáll a vonatról.

Drága szép hercegnő. Csak a párfómje marad utánna, hiába, ez így van rendelve. Csak egy szeszélyes véletlen volt. Elmentél. Aldjon meg az Isten.

Carry.

Francia movizinészek Nyiregyházán.

Öt héttig dolgoztak Szabolcsmegyében.

Pár héttel ezelőtt egy nagyon érdekes társaság érkezett Nyiregyházára. A Korona szállodában béreltek szobákat és napokig minden reggel kocsikra ültek és csak késő délután tértek vissza szállásukra. Társadalmilag nem érintkeztek senkivel sem és mindenki előtt rejtély volt ez idegen társaság titkos kirándulása, míg végre kiderült, hogy egy bécsi filmgyár francia színészek közreműködésével magyar tárgyú filmet készít a szabolcsi homokon.

A környéken levő uradalmakban dolgoztak hetekig. Park felvételeket és tájképeket csináltak. Lassanként aztán összebarátkoztak a nyiregyházi színészekkel, úgy, hogy a szükséges

segédekkel a magyar színészekből verbuválták.

Heltay Hugó nyiregyházi színigazgatónak egy eredeti ötlete támadt. Az egyik francia színészt egy kabaré keretében felléptette. A kabaré minden egyes száma nagyon tetszett a zsuffolt nézőtérnek, csak éppen a vendégszereplő francia movizinész nem tudta tapsra ingerelni a kedves Nyiregyháziakat. Fellépésének abszolút semmi sikere nem volt, úgy, hogy másnap felkúnés nélkül eltávozott az egész társaság Nyiregyházáról. A dolog titka az, hogy a jó movizinész még nem okvetlen jó színész és ez a létel persze fordítva is alkalmazható.

A házak értéke még nem, de a mezőgazdasági ingatlanok ára csaknem elérte a békeparitást.

Földekben nagyobb a kereslet, mint a kínálat. — Egy kat. hold ondódi föld ára 24 millió korona. — Házakban nagy a forgalom. — Nagy Lajos nyilatkozata.

Munkatársunk felkereste Nagy Lajost, az ismert ingatlanforgalmi iroda tulajdonosát és agilis vezetőjét és megkérdezte tőle, hogy miként alakul mostanában az ingatlanforgalom.

Ami az ingatlanok forgalmát, a vételi hangulatot és az árak mai és jövőbeni kialakulását illeti — mondotta Nagy Lajos — gyakorlati meggyőződése alapján a következőkben válaszolhatok:

— **Mezőgazdasági ingatlanokban nagyobb a kereslet, mint a kínálat.** Ez pedig azért van, mert a mezőgazdasági ingatlanokra nézve, ha a vevő telekkönyvi tulajdonjogot szerez, azzal aztán saját belátása szerint és szabadon rendelkezhetik, eltelében a házakkal. Bár a mezőgazdasági ingatlanok produktumainak értéke még mindig nem érte el a békebeli paritást, de azt rövidesen és föltétlenül eléri, legalább is a jelek azt mutatják.

— Debreczen határában a közismerten legjobb, mindent megtermő földek az ondódiak, melyeknek kat. holdja békében 1000 korona volt, ma 24 millió korona körül mozog. mezőgazdasági ingatlanok ára már csaknem elérte a békebeli árakat.

— **Egészen más a helyzet a házaknál!** Pl. egy olyan egyszerűbb városi ház, mely békében 15 ezer koronát ért, ma 100—120 millió koronánál többet nem ér! Holott pedig ha pénzünk mai tényleges és általános vásárló értékét vennénk alapul, egy békebeli 15 ezer koronás háznak legalább is 300 millió koronát kellene érnie. Nem akarok próféta lenni, de állítom, hogy a házak is el fogják érni a békebeli paritást, míhelyt a tulajdonjog szentsége föltel, a mai még szükséges korlátozások megszűnnek.

— Aránytalanul nagyobb a forgalom házakban, mint mezőgazdasági ingatlanokban, mert házat ma kevesebb pénzzel lehet vásárolni, mint mezőgazdasági ingatlant és házak vásárlására mintegy kénszerítve vannak a lakásnélkűtek és a kényes erkölcsökben nyomorgó, tehetős családok. A konjunkturális gazdagok, akik eddig egy szobás lakásban laktak, ma igényük, arányban növekedett tőkükkel és képesek minden pénzt megadni, ha olyan — lakó nélküli — ház kerül valamilyen okokból eladásra, ahol szabadon és kényelmesen helyezkedhetnek el.

— Véleményem az, hogy az ingatlanok forgalma a jövőben csak fokozódni fog. Ezt a föltevésemet azzal magyarázom meg, hogy az emberek, a tőkepénzesek kezdenek kiábrándítani a tőzsdéjatekókból, ahol sok keserves csalódás érte még a szakavatott tőzsdéjatekósokat is, anélkül inkább a járallan és hirtelen — produktív munka nélkül — meggazdagodni vágyó laikus tömeget. akik saját kárunkon tanulva most kezdik meg csak annyira amennyire megösmerni a tőzsdéjatek rafineriát amikor már meglévő tőkékük jelentékeny része eluszott.

— **Megszűnőben van továbbá a pénz-kosztolattási düh is!** A pénzüket kosztolattó tőkék kezdenek rájönni arra, hogy ha 3 hónappal ezelőtt volt 50 millió koronájuk és kaptak utánna hetenként 3 százalékos kamatot, az 50 millió korona három hónap alatt 68 millió koronára nőtt a kamatokkal, míg ha házba fektették volna pénzüket, a 3 hónappal ezelőtt 50 millió koronát érő ház ma legalább is 80—100 millió koronát ér meg. Sokszor megörtént azonban, hogy pénzüket után nem is kaptak heti 3 százalékos, csupán csak 1—1 és fél percentet.

— Az ingatlanok vételárának mikénti kifizetésére nézve különbözők a kikötések. Egyik esetben — az eladó bizván pénzünk stabilizálódásában — magyar koronákban szabja meg azt, míg a másik buza paritásában Takarékkoronára azonban se-hogy sem akar ráfanyarodni a közönség. Idegenkedik attól, mint annak idején a fehér pénzü.

Nagyon ritkán fordul elő olyan eset, hogy az ingatlan tulajdonosa idegen valutában, illetve annak megfelelő mindenkori magyar koronában szabja meg az eladási árat és ez csak akkor fordul elő, ha az ingatlan tulajdonosa megszállott területen lakik s jelenlegi viszonyai a megszállók pénzéhez igazodik és abban kalkulál.

— Mindezek természetesen az én magán véleményeim és negyed százados gyakorlatom leszűrődése. Hogy azonban az ingatlanok forgalmát illetőleg mit rejteget az idő, ki tudja?

Históriai anekdoták

Esperentóból fordította Berki Géza.

A nép szava.

Aristoteles, görög államférfi (Kr. e. 467.) nagyon sok jót tett a néppel, ellenségei azonban addig intrikáltak ellene, amíg végre is száműzték. Tud valemoleg ebben az időben minden népszavazás utján történt, aminek akkoriban az volt a formája, hogy Athén minden polgára megjelent a szavazás helyén s egy kis táblácskára felírta annak a nevének, akit ő száműzni akart. Aristides maga is megjelent egy ilyen gyűlésen s várta a népszavazás eredményét. Közben egy athéni polgár ment oda hozzá s kérte őt, hogy írja fel a táblácskájára Aristides nevének, mert ő maga nem tud írni.

— *Mi rosszat tett néked ez a férfi, hogy őt kárhoztatod?* — kérdezte tőle Aristides.

— *Semmit, egyáltalán semmit!* — válaszolt egyszerűen a polgár. — *Hiszem nem is ismerem; mégis bosszant, hogy az emberek igazságosnak nevezik őt.*

Aristides nem felelt. *Felírta a táblácskára a nevének és visszaadta azt az idegennek.*

A doctor nemessége.

A baseli zsinat (1434-ben) kimondotta, hogy a teremben a nemesek az egyik, a tudósok pedig velük szemben a másik oldalra ülnek. Zsigmond császár, amint belépett a terembe, meglepetve vette észre, hogy jogtanácsosa, dr. Fesselus, akinek az előtt nemrég adományozta a nemességet, arra az oldalra ült, ahol a nemesek foglaltak helyet.

— *Milyen különös — mondta a császár, — lám, az én jogtanácsosom a nemességét, holott egyetlen nap a doktorságát, holott egyetlen nap alatt én magam czernyi embert tudok nemessé tenni, de száz esztendő alatt sem egyet doktorrá.*

Nem tudom.

Duvalnak, Frankhon híres könyvtárnokának megrögzött szokása volt az, hogy gyakran felelt a kérdezőknek e szavakkal: nem tudom.

— *De — mondta egyszer neki egy okvetetlenkedő — önt azért fizeti a király, hogy mindent tudjon.*

— *A király eugem azért fizet, válaszolt Duval nyugodtan, amit tudok; mert, ha azért akarna megfizetni, amit nem tudok, kevés volna red országának minden kincse.*

Egyenlőség.

Fiatal hindu herceg sétált a réten. Udvaroncok vették körül. Dervis karpargált a földön és emberi esontok között turkált.

— *Mit csinálsz?* — kérdezte tőle a herceg.

— *Szeretném megállapítani ezekből a koponyákból, hogy melyik volt királyi fő és melyik volt koldusnak a feje....*

Takarékos kancellár.

Morust, aki egykor Anglia kancellárja volt, politikai ellenfelei tanácsára a király elfogatta. Hires hozsuzu szakállát — a fogház szabályai szerint — nyomban le is akarták nyírni. Morus azonban ellentállott és ezekkel a szavakkal küldte el a borbélyt:

— *A király és én — a fejem miatt — perben állunk egymással; nem tehetek tehát kiadást a fejemre addig, amíg nem tudom, hogy kié is lesz végtére a fejem....*

Heti és Havi

részletfizetés mellett készítek öltönyt és kosztümöt.

TEGDÉS J.

női és férfi szabó
Péterfia-u. 42. sz.

Ha elegánsan akar járni,

vásároljon szövetet

Siberstein és Adlernél Kossuth-u. 2. (Városháza épület.)

Hubay csodás hegedűje...

A Debreczeni Zenekedvelők Körének művészi kivitelű köszönő irata Hubay Jenőnek.

Látogatás a nagy művésznél.

A debreceni társaságban még ma is beszéd tárgya Hubay Jenő márciusi hangversenye. Hubay Jenő oly ritkán lép a nagy nyilvánosság elé, hogy nemcsak ünnepi alkalom volt szereplése, hanem meggyőzés és csodálat, hogy a hegedűnek ma is oly mestere, mintha most lett volna csak, hogy hazakerült Brüsszelből. D. Albert és más művészek már csak akkor játszanak régi hírnevükhöz méltón, ha valami csodálatos ihlet szállja meg őket s csak akkor adják azt, ami voltak, mert az idő nem tűnik el senki felett nyomtalanul. Hubaynál az ember Balzac fantasztikus regényére „L'élisir de longue vie” gondol: van valami varázslat, szinte emberföltötti abban, ahogy ez a „sexagenára” ifjúi tüzrel hegedűl, nyomtalanul tüntek el felette az évek, teremő ereje sem fogyatkozott s mikor mások már pihennek, a Karénina Annát akkor adják az Operában s remélhetőleg megindul mihamar diadalmas útjára....

A Debreceni Zenekedvelők Körének művészi kivitelű köszönő iratát küldött fel Hubaynak debreceni koncertje emlékéül. A felirat azok közé a nagy magyarok közé sorozta Hubayt, akik az összeomlás után megmaradtak a magyarságnak, mint földreggés után a templomtornyok. Ezt a gondolatot illusztrálja a Toroczkay művészi rajza, a pergament borítékon Debrecen város címere díszlett és az aláírók közt ott volt a debreceni társadalom és zenéi élet minden számottevő egyénisége.

Hubay Jenő meghívott margit-rakparti palotájába s ez alkalommal sok érdekes és kedves dolgot mondott el. Mindenekelőtt a debreceni koncert forró sikeréről emlékezett meg, mely még az ő rajongási, sikert megszokott lelkét is meglepte. Ősi kulturájú városok közönsége tud csak így lelkesedni a művészetért, mondta a Mester, aztán van Önöknek Márk Endréjük, aki szinte egy darab debreceni történelem. Alig ösmertem embert, akiben ennyi vitalitás és dolgozó energia lett volna ilyen korban.

Megmutatta a budapesti előkelő társaság szattyánbőrbe kötött művészi kivitelű köszönő okmányát. Hubayék palotájában van külön kis zeneterem s ebben évről évre válogatott kis társaság hódol Hubay zsenijének. A társaságban ott van Budapest egész krémje, szinte a város lelkének esszenciája, a főhercegnők s főhercegek, az egyházi és világi élet kitünőségeitől kezdve az igazán nagy művészekig. A köszönő iratot mind aláírták s így a budapesti szellemi arisztokrácia gothai almanachja ez a remek könyv. Hubay a debreceni felíratot odafigyelt a budapestihez.

Könyvtárszobájában menyezeti ág faragott szekrények, dolgozószobájában csupa remekbe faragott bútor... Itt van feleségének Cebrían Rósa grófnőnek László Fülöp festette portréja: stilizált széles keretben, fényes, sugárzó szemű női arc, akiről a Mediciek kora nagyasszonyai jutnak eszünkbe, akik a cinquecento nagy művészeit ihlették meg s maguk is tollat forgattak... A másik szobában mindjárt szembejön Munkácsy világhírű festménye, aztán az amerikai sajtókirály, Pulitzer felesége, rózsaszín ruhában. Csodálatos kép, melyet két példányban festett Munkácsy, a Pulitzer tulajdonában levő kép elégett egy tűzvésznel s így ez az egyetlen... felbecsülhetetlen értékű....

Amint megfordulok: új meglepetés. Egész Barbizonnal találkozunk: Turner, Corot és a fiatalon elhalt nagy pleinairista, a magyar Paál

László gyönyörű tájképei... Hubay megörül, hogy felösmertem gyűjteménye nagy becsét: — „Látom, ért a képekhez, most mutatok valamit!”

Lesiet a hall lépcsőjén a földszint egy szobájába, a falon Hubay egy képe, sötét háttér, csodálatos hűség, csupa élet és szenvedély... Mintha Dosztoiewsky híres képét látná az ember... Ki festhette? László Fülöp nem, ennyi lelket ő nem tud képeibe adni... Lenbach sem, mert az arc is tökéletes gonddal kirajzolt... Mosolyog a tépelődésesen és megmondja:

„Andor fiam festette, Rómában él, festő”.

Hubay Andor... soha nem hallottam a nevét. Nem állított ki tudtommal. Karonfog és más képek elé vezet: Havas szalattai táj... Nagy fák, talán gesztenyefák télen, még egy tájkép... a téli ködös levegő, mintha finom fátyol lenne rajta. Egy csöpp dekoratív izzel, mint a Rippl Rónai képein néha... Nagy tehetség és mi több, komoly tehetség.

„Miért nem állít ki, hiszen feltűnést keltene, nagy sikere volna!”

„Majd eljön az ideje, — feleli Hubay. — Majd ha egészen kész lesz, ha teljesen befejezett művészként állhat a világ elé, majd akkor... Jó a csendben dolgozni. Másokban is megvan ez a kintás, ez a világtól elzárkózás, csendben teremnek az igazi nagy alkotások.”

Néhány szobor... Hubay szobra hegedűjével, a pompás Straduáriussal, egy plaket 1920-ból, egy női szobor, — aztán arcképek, Joachim, Brahm, Wieuxtemps mellszobra... Az egész ház egy bijou, mintha egy gyémánt bensejében járnánk, minden fal, minden szögletéről valami fény sugárzik és verődik vissza a tükrökhöz s a nagy ablakokon: Művészet.

Beszél a megszállt területekről, hol hegedűje szavát meghallgatni elnémultak a pártcsenzedélyek, még a nemzeti különbségek is. Ha csak erről ismernénk bennünket, ha csupa ily tiszta, szép dolgot vihetnénk ki elszakadt testvéreinkhez, ha Hubay harmóniája lenne az összekötőkapocs a benső viszályok, harcok és végtelen nemtörődömség helyett... Megzenésítette Végvári pár dalát s most egy másik irredenta költő darabjához fog hozzá, hirdetni, hogy lesz még feltámadás...

Most Olaszországba megy, ahol nemrég fejezte be diadalmas művészi körutját legujabb kiváló tanítványára, a debreceni két koncertjéről ösmert Ferrari Albertina, akinek kivált Rómában volt nagyszerű sikere.

Felállok, hogy elköszönjek, de még szívélyesen tartóztat, elbeszélget életéről, három kötetes naplóján dolgozik... Micsoda kincstára lesz az a magyar kulturhistoriának!

Jön a titkárnője, a mindenki által becsült derék Frau von Stössel, telefonon keresik a Mestert.

Be kell menni Budapestre. Bevisz az autóján s egész út alatt arról beszél, hogy bizni kell Magyarországon jövőjében, mennyire hibás az elcsüggedés, csak akkor lehet feltámasztani Magyarországot, ha öszszelartunk és bizunk a magunk erejében és akarunk is talpraállani! A tekintete felragyog, mintha nagy magyar szerzeményeit játszaná.

Adja Isten, hogy megérje feltámadásunkat!

Dr. K. S.

Világhírű „Puch Motor” kerékpárok gumik, alkatrészek és javítások gyári áron kaphatók **Molnár Testvérek**nél a Nagytemplom mellett. Telefon 7—27. sz. Prima külső gumi 110.000 K. Prima belső gumi 30.000 korona.

A felvidéki hazafias lira.

Egységes kulturmozgalom a magyar lapok támogatása mellett. — A Prágai Magyar Hirlap — A nemzeti érzést az irodalom tartja ébren.

A felvidéki magyarság bátor hangon, igazsága hirdetésével küzd jogaiért az elnyomó cseh erőszak ellen Egységesen összefogó magyar kulturmozgalom fejlődik ki, erőteljes, egészséges magyar irodalom kel életre a Felvidéken. Ezen mozgalom ébrentartói első sorban a magyar nyelvű újságok és a felvidéki új író generáció a redakciók lüktető életü létkörében küzd, harcol, felvilágosít és agitál a magyar igazság diadaláért megkezdett szépséges mozgalomban. A cseh fővárosban megjelent rendkívül tartalmas, nívós, európai színvonalon szerkesztett Prágai Magyar Hirlap a gyülekező helye a megszállott területi magyar íróknak. Ebben az újságban megjelent versek közül az alábbi szemelvény tisztán bevilágítja az elszakított Felvidék magyarságának visszafajtott indulatát és őszinte, szókimondó hazafiságát. Míg a szerencsétlen csonka országban egyesek inkább elfelejtik hazafitai kötelességüket és a helyzettel való végleges megalkuvásba belenyugosznak, addig Prágában, a cseh fővárosban a felvidéki megalázott magyar költő szembenéz mindennel és bátran kimondja: **Magyarok vagyunk....**

Magyarok vagyunk.

Prága, 1924.

Mi busak, rongyosak, mi rut szegények,

Mi koldusok a nagy világteknén
Most sorfalakba álunk. És a rémek
Eloszlanak a szívünk fenekén.
Küldünk ócskán, gögösen. S gyalázat
Ri homlokunkról és a néma bánat,
De rongyaink között is ragyogunk
És fájdalomkban istenek vagyunk:
Magyarok vagyunk!

Mi hozzánk nem talál a glória fény
A világ dicse minket elkerül.
A mi szemünkben nem tanyáz remény,

Jövünk sötét és borúba merül

Holly Jenő

S mégis a bércek zord, komor fokán
Reánk mered a Mult s az ó Turán
És óva int, hogy Élet a jogunk
S verebek között mi sasok vagyunk:
Magyarok vagyunk!

E korcs világon mi voltunk a Kard,
Voltunk a Bor tíz századnak során,
A létünk vért, harcot s dacot akart,
Jövünk a Hit a munka talaján.
A vesztünk, sirunk nem lehet a Ma.
Mi láncban járnunk nem jártunk soha,
S ha mar, ha fáj is panaszos szavunk
Az idegenben is kiált jajunk:
Magyarok vagyunk!

Legyünk mi most királyok a Magyarban,
Törjön egünkre a viharmadár
S bármerre néz szemünk a szűk há-
tárban,

Hol őseinknek száz szelleme jár,
Legyen a könny, a sóhaj is magyar
S ezernyi sirt borító rossz araj
Nyiljon fenékgig. És csatás dalunk
Legyen halálos, szent akaratumk:
Magyarok vagyunk!

Nincs föld, nincs szó, nincs eszme
más talán

Csak az-mienk, ami véruinkból fakad
Nem élhetünk ravasz Nyugat szaván
Lágyteknén üdvünk nem akad.
Részeg imákba nem buktunk mi még
Velünk az átok és velünk az ég.
S ha gúzsba kötik is izmunk, inunk
Otthortalan is gazdagok vagyunk:
Magyarok vagyunk!

Imánk a holnap, zsolozsmánk a Ma
Hitünk a Nap, mely még reánk ra-
gyog.

Fajunk az üldözött, a vad, a bá-
Csoda,

A milliók közt árva Héroszok.
Tőlünk remeg az Élet s a Halál,
Zászlónk törten is daccal, göggel áll
S hajrázva szól a riadónk, dalunk,
Süvöltve, zúgva: élni akarunk!
Magyarok vagyunk!

A debreczeni tábla a kapuvári akasztások idejéből származó kártérítési perben elmarasztalta Szamuelli örökösét.

A vörösök a kapuvári rémes akasztások idején mintegy 50 embert letartóztatott az ellenforradalomban való büntettség gyauuja miatt. Az akasztások utáni órákban egy vörös ör felhívta az elzárt ellenforradalmárokat, hogy akinek a birtokában katonai felszerelési tárgy van, önként szolgáltatassa be, mert ha házkutatás alkalmával nála megtalálják, agyonlövök. A kivégzések után könnyű volt elhinni a fenyegetések beváltását. Többen jelentkeztek. Így például dr. Farkas László ügyvéd is, aki átadta egyik vörös örnek vadászfegyverét, browning pisztolyát, tölténytartóját, katonaiszti köpenyét stb.

A vörös uralom végével az ügyvéd pert indított Szamuelli Tibor örököséi ellen, kérve, hogy a bíróság az örökösöket marasztalja el az elrabolt tárgyak értékének megfizetésében, mert Szamuelli parancsára történt a tárgyak elkobzása, az kért tehát az örökösök felelősek. Végrehajtás esetén a behajtás sikernek mutatkozott, mert Szamuelli hagyatékában — eltekintve ingatlanaitól — óriási értékű drágaságok (rablott arany cigaretta tárcák, ezüstneműek voltak).

Az első és másodbírósg elutasította az ügyvédet keresetével, azzal

a megokolással, hogy a kárért nem Szamuelli Tibor a maga személyében, hanem az akkori rendszer a felelős, továbbá azért, mert a kényszer nincs igazolva, tekintve, hogy e keresett ingók beszolgáltatása önként történt.

A debreczeni kir. ítélőtábla azonban Kulin Imre elnöklete alatt alaposan megváltoztatta mindkét alsó-toku bíróság ítéletét. A felperes kárigényét megállapította és utasította a kir. törvényszéket, hogy a kár nagyságát összeg szerint állapítsa meg és hozzon új ítéletet. Indokolásában többek között ezeket mondja a kir. ítélőtábla: „Farkas László dr. cselekedetei, aki a hírhedt Szamuelli Tibornak számos emberáldozatot követelő tényei és erőszakos parancsai által megfélemlített társadalmában letartóztatásban volt, a joggal beállított félelem hatása alatt történt és így elháríthatatlan kényszer folytán lévén mérlegelendő, „önszántából” végzett cselekményeknek nem minősíthetők és az erre okotadó terorista vezér illetve örökösök a felelőség alól ki nem vonhatók.”

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Április 20-án délután Pompadour, operette; este a Kék postakocsi, op.
 Április 21-én délután A 3 grácia, operette; este: Katia királynő lett, népszínmű.
 Április 22-én Buzakalász, szindarab, D bérlet, Tisztviselő est.
 Április 23-án Stambul rózsája, op., új betanulással. B bérlet.
 Április 24-én Stambul rózsája, op., C bérlet.
 Április 25-én Stambul rózsája, op., D bérlet.
 Április 26-án Stambul rózsája, op., A bérlet.

A színházi iroda jelentései:

Négy slágere az idei szezonnak kerül színe a színházban a két husvétii ünnep alatt. Vasárnap délután a Pompadour, este A kék postakocsi; hétfőn délután A három grácia operettek, este Katia királynő lett, népszínmű.

Móricz Zsigmond nagy sikert aratott Buzakalász szindarabja meg. Kedden D bérletben, tisztviselő estben. — A debreceniek kedvence operettje az oly régen pihentetett Stambul rózsája, Fall Leó bűbájos operettje kerül szerdán B bérletben, új betanulással felújításra. A címszerepet az új primadonna, Kádár Bözske játssza.

Mozgósínházak-jelentései:

Meteor-mozgó.

Vasárnap „Élet koronája”. Világláger! Hétfőn, husvétii második napján „Kiszabadult bestiák”, nagy bűnügyi dráma. Előadások mindkét napon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vigszínház-mozgó.

Husvét első és második napján Várkonyi Mihály és Uray Tivadar főszereplésével: Kuzuszó, Földes Imre drámája filmen. Kedden: Az Olympia cirkusz, artista dráma 7 fejezetben. Előadások keddtől kezdve: 7-9-kor kezdődnek. Szerdán: Unus. Harry Piel legnagyobb filmje. 3 óras előadások 6 és 9-kor.

Apollo-mozgó.

Vasárnap Aranykard titka, kalandor szenzáció 10 felv. Hétfő-kedd: Páris csodája, amerikai filmszenzáció, 3 felv. Előadások keddtől kezdve 7-9-kor. Szerdán: Az élő céltábla, Buchowetzky rendezése. Aud Egeúe Nissen legmeggrázbóbb filmje.

Uránia-mozgó.

Vasárnap: 13-ak szövetsége, kalandor film 7 felv. Főszereplő: Lidia Borelli. Hétfőn: Aki eltemette magát — kalandor film 6 felv. Kisérő: Sunby, a jockey.

Saját készítésben

FÉNYEMÜEK

Készíten és méret szerint

HEERMANN és FRIEDMANN

1. áca-u. 10. sz. Káival szemben.

A József kir. herceg-utcán egy 14 éves fiú felakasztotta magát.

Félelmében lett öngyilkos.

Pénteken reggel öngyilkosság történt a József kir. herceg-utcán. Egy 14 éves fiúcska felakasztotta magát és mire észrevették, már halott volt. Az érdekes esetről munkatársunk az alábbiakat jelenti.

Mogyorós Imre 14 éves fiúcska a József kir. herceg-utca 51. szám alatt lakó Nagy Sándor gazdálkodónál volt alkalmazásban, mint tehenész. A fiú bátyjával lakott a gazdálkodónál és ellene semmi kifogás nem merült fel soha sem. Lelkiismeretes, dolgozó kis cseléd volt Mogyoróssy Imre. Természetes aztán mindenképp meglepett, amikor pénteken reggel felakasztva találtak rá a szénatar-

tárban. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségen, ahonnan egy rendőri bizottság szállott ki a József kir. herceg-utca 51. szám alá és vizsgálatot megindítottak. Ennek során megállapítást nyert az, hogy napokkal ezelőtt tyukok és más egyéb apróságok tűnedeztek el Nagy Sándor portájáról. Valószínű tehát, hogy a fiúcska attól a félelmetől, hogy a nyomozás során őt is előveszik, megijjedt és pénteken hajnalban egy borjú-kötéllel felakasztotta magát. Az ügyből kifolyólag a rendőrség a vizsgálatot tovább folytatja.

A betörők kutyáját lelőtték a detektívek, erre megadták magukat

Egy veszedelmes betörő és családjának elfogatása Debreczenben. — Messze vidékeken követtek el betöréseket.

A debreceni állami rendőrség különböző büncselekmények miatt közel egy fél éve nyomoz Gardó József után, akiről csak annyit sikerült megállapítani április első napjáig, hogy Debreczenben, a Hadházi utcán, a Vilmos-kert 1. szám alatt lakik a családjával. A detektívek többször kiszálltak a Vilmos-kert 1. szám alá, azonban családja soha sem tudott Gerdó Józsefre vonatkozólag felvilágosítást adni, mert soha sem tartózkodott lakásán. A legutóbbi betörésekben folyólag indított nyomozás során a rendőrség azt hitte, — hogy Gardó részes a sorozatosan elkövetett betörésekben, így lakását a rendőrség állandóan figyelte. Az éberségnek meg lett az eredménye.

Tegnapra virradóra ugyanis az egyik detektív azt jelentette a rendőrség központi ügyeletére, hogy Gardó nagypénteken délután Debreczenbe érkezett felöltött fiával együtt. Hajnali 2 óra felé aztán 10 detektív és polgári ruhás rendőr kiszállt a Gardók lakására és ott bekerítették a házat. A rendőrség emberei nagyon óvatosan jártak el, felfegyverezték magukat, mert attól lehetett tartani, hogy a veszedelmes és elszánt betörők fegyveres ellenállást

fognak kifejezni és esetleg elmenekülhetnek. Mikor a detektívek az udvarba hatoltak, a betörő család kutyája dühösen ugatni kezdett s megtámadta az egyik detektívet, aki kénytelen volt fegyverét használni és egyetlen lövéssel leterítette a kutyát.

Erre a lövésre felriadt hajnali álmából a betörő család és megadta magát. Bekísérték az egész Gardó családot a rendőrségre és őrizetbe vették. A nyomban megejtett házkutatásnál rengeteg lopott holmit foglaltak le, melyeknek nagy része a Miskolc környéki bányatelepeken: Herboján és környékén elkövetett bányabetörésekből származtak. Kocsira való bűnjeltek kerültek meg, több milliós értékek. A bányabetörések szakavatott specialistája volt Darabmagyarországon Gardó és fia.

A rendőrségen azt a gyanút is táplálták, hogy Gardónak és fiának része van a Debreczenben elkövetett betörésekben is. Ez a gyanu azonban nem bizonyult valósnak. Gardó a fiatal messze vidékekre járt lopni és betörni és Debreczenbe hordta a lopott holmit, hogy a gyanút elkerülje. Terjedelmes bűnlisztájuk összeállításán most dolgozik a rendőrség.

— Április 25-én Bella Donna, Pola Negri világattrakciója.

Jó sikerrel fest

szőrméket, bőrkezeit, mindenféle ruhákat minden színre, gyász-expresz munkák kivánt időre. Hungária kelmefestő Vegyítész-títő Gőzmosó Vállalat Debreczen Péterfia 4. Tulajd. Libandy Andor. Szakképzett vasaló lányok felvételnek

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK

SPRINGER könyvesboltban.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata Debreczen, Ferencz József-ut 68. sz.

A debreceni Faipar RT elsőrendű gyártmányainak, valamint a debreceni Gőzfűrés és Faárgyár RT hajlított bútornak kizárólagos eladási helye Debreczen város területén. Állandó butorkiállítás: ebédlő, háló, uriszoba és leányzóba berendezésekből, ugyancsak nagyválaszték konyha butorokban is!

Szomorú kép az életből

Hajdu János 75 éves pallagi földműves 1922. szeptember 9-én egyik ebesi gazdálkodó földjéről 72 eső kukoricát lopott el, mint a bíróság előtt vallotta csupán azért, mert nem volt elegendő pénze arra, hogy enivalót vegyen.

A lopott tengerit, hogy kisebb helyen elférjen s könnyebb legyen szállítani, egy közeli temető árkában meg akarta hántani, azonban az épen arra járó Gazdag Károly államrendőr megragadta ebbeli elfoglaltságában. Igazoltatta, majd felszólította, hogy kövesse a központi ügyeletre. Az öreg ember nagyon megijedt s büntetlen előéletére való hivatkozással nála levő összes vagyonát, egyetlen darab 100 koronást nyújtott át neki s kérte, hogy ha csak lehet, ne vigye be a rendőrségre. A rendőr természetesen nem fogadta el az öreg ember ajánlatát, hanem szabályszerű jelentést tett.

Hajdu ellen lopás és vesztegetés vétsége miatt indult eljárás. A fő tárgyalást ma tartotta meg a debreceni törvényszék Visky tanácsa. A tengeri lopás vádjá alul, tekintettel a számtalan enyhítő körülményre, felmentették az öreget, ellenben büntöské mondották ki vesztegetés vétségében s ezért 4 napi fogházra és 10.000 korona pénzbüntetésre ítélték el. Az ítélet jogerős.

Perzsaszőnyegeg

I. rendű szakszerű javítása, készítése, eladása rendelés is Jablonszky-nál József k. h.-u. 40. Ugyanott szőnyegszövéshöz leglino mabb angol anyagok beszerezhetők. Tanfolyamán új tanítványokat felvesz.

Frank Sándor

női divatháza PIAC-U. 42. sz.

Női tavaszi felöltők

„COVERCOAT” és „Burbery”

kelméből.

Kosztümök

Ajak Blousok

Ruhák

nagy választékban raktárra érkeztek.

Téli idényről visszamaradt: velour, szőrme és szőrmézet kabátokat mélyen lezállított árban árusítjuk.

Benzint, petróleumot, gázt, hengerolajat,

(nyers) kenőolajat, gépszirt, kocsikenőcsöt és vegyitermékeket eredeti árban szállít

MAYER és MOLLER olaj-, gépkénőcs és vegyipari gyár t-t. DEBRECZENI TELEPÉRŐL Ferenc József (Piac) ut 42.

Telefon 7-77, 13-34.

Főnök: Hoffer-Sándor.

Sport

II. osztály válogatott-Kelet-magyarország.

Gazdag ünnepi programot dolgozott ki a kerület Husvétra. A serlegdöntő előmérkőzését játszik le ma, mikor is csapatunkkal a budapesti II. oszt. válogatottja kerül szembe, az a csapat, amely rutinnal tudásra nem sokkal marad a magyar válogatott mögött, sőt lendület dolgában magasan fölülte áll. Belgiumban elért 0:1-es eredménye a belga legjobb II-el szemben mutatja magas klasszisát. A mérkőzés Debrecen sporttérében hosszú idő óta a legérdekesebb esemény s joggal kelti a legnagyobb érdeklődést. A budapesti csapat a tegnapi esttel gyorsan érkezett meg, játékosai közül csak egy hiányzik, Erhardt (BEAC), kit betegsége gátolt le a mérkőzésen. A csapat felállítása a következő: Fehér (MAC) — dr Boór (BEAC), Szendrő (BAK) — Tóth (KAOE), Bukóvi (Ékszerész), Rokken (OTE) — Puhár (BEAC), Kertész (BEAC), Dán (Föv. TK), Spitz (NSC), Rémay (NSC). Másodnapon olyan változtatással állnak fel, hogy Boór helyett Balasits (ETC) játszik háttérben, Tóth helyett fedezet Rebró (Postás) lesz, míg a baloldalon Fröhlich (BAK) s Berkes (Testvérség) változás lesz. Az eredmény nem lehet kétséges, a budapestiek győzelme biztos, a keleti fiuknak csak az a fő kötelességük, hogy jól helytállva magukért, méltánylandó eredményt érjenek el. — Kelet csapata Nyiregyháza és Kisvárdai játékosainak érthetetlen lemaradása miatt annyi változtatást szenved, hogy a kezdetsorban Reichmann helyett Mentör (DVSC), Guttman és Bornstein helyett pedig Fóris és Szlamek játszanak, ami a válogatott csapat játékerejét nagyon gyengíti. A mérkőzés ma az Újgöy-téren, míg hétfőn a Diószegi-úton lesz megtartva. Az első nap bírójá Ivancsics, másnap Schiller lesznek.

Bíróvizsga elméleti része ma délelőtt 9 órakor kezdődik a kerület Royal-kávéházbeli hivatalos helyiségében, ahol az összes vizsgáznivaló pontosan jelenjenek meg. A II. oszt. válogatott csapatát a mérkőzést vezető Ivancsics és Schiller bírákon kívül, Tibor Lajos, dr Toldi alelnökök, Kenyeres főtitkár, Kiss Gyula és Berecz kapitányok kísérték el, kiknek közreműködésével a vizsgát zavartalanul bonyolíthatják le. A szegénysorsu bírójelöltekre tekintettel a vizsgáztató bizottság az egyetemi hallgatókat s a munkásokat díjmentesen vizsgáztatja le.

A DEAC és a DMTK csapatai az ünnepek alatt vidékre mennek barátságos mérkőzésre. A DMTK Berettyóújfaluban a BUSE-val mérkőzik, míg a DEAC Nagykállóba, az NSE jóképességű csapatához randul ki.

A bíróvizsga gyakorlati része hétfőn délelőtt a Vasutas pályán lesz megtartva. Az összes egyesületek itthon lévő ifjusági játékosai felszerelésükkel együtt jelenjenek ott meg, ahol két kombinált csapatot állítanak fel belőlük.

A DEAC épülő sporttelepén már alapjaiban készen lévő s dróthálóval körülvett versenypálya-méretű két tennispályáját az idei szezonra bérbe akarja adni. A bérbeadás árlejtés útján fog megtörténni április 27-én délelőtt 10 órakor a helyszínen. — Feltételek a jövő héten az Egyetemi Körben minden nap 12-11-ig s 5-6-ig megtudhatók.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
 Április 25-én Bella Donna, Pola
 Magyar világtáncverseny.

Közgazdaság

Javuló irányzat a magánforgalomban.

Bizakodó hangulat a bankok intervenciója miatt. — Terménytőzsde zárva. — Zürichben nem volt hivatalos forgalom.

A mai bankközi forgalom az ünnepi hangulat miatt renckivül szűk körre szorult, azonban a hangulat határozottan javult s az irányzat is fekezatosan szilárduló, ami a bankok intervenciójának tulajdonítható. A spekuláció bizik abban, hogy úgy Bécsben mint Budapesten a kormányzat maga követ el mindent, hogy az értékpapírok véleges leomlásának mesterséges okait kiküszöböljék s a nemzeti vagyon jelentős hányadát tévő értékek elkötvettyélését megakadályozzák. Ennek folytán Bécsből is jobb irányzatról érkeztek jelentések s nálunk is magasabb árfolyamokon vásároltak s a bizakodó hangulat további árfejlődésre enged következtetést.

A mai magánforgalom jobbra névleges, tájékoztató árfolyamai a következők: Magyar Hitel 740 pénz, Osztrák Hitel 236-240, Ingatlan Bank 310, Hazai Bank 345, Általános Bank 165, Amerikai Bank 1750, Általános Takarékszövetkezet 220, Kereskedelmi Bank 1725, Pesti Hazai 5000, Salgó 800-1000, Urikányi 1040, Kőszén 3725-50, Transdanubia 85, Kistarcsai 70, Rima 153-55-60, Ganz-Danubius 4700, Ganz-villmossági 2325, Athenaeum 245, Rigler 120, Franklin 180, Nova 200, Magyar Cukor 3700-25, Georgia 680, Östermelő 375, Győri Bőr 20-30, Satr film 38, Viktória butor 10. Mezőhegyesi 350.

Közalkalmazottak,

a Hungária hengermalom részvény társaságnál
 Debreczen, Homok-kert, Bánffy-utca 12. szám

a napi árnál olcsóbban vásárolhatnak

mindennemű őrlemény nagyban és kicsinyben.
 Ugyanott terményeik kedvező feltételek mellett,

elsősorú lisztekre felőröltetnek,

esetleg kivánságra kicseréltetnek.

TELEFON: 680. ES 688. SZÁM.

FEST Lengyel MOS
 KALMEFESTŐ

kifogástalanul mindennemű ruhát
 Csapó-utca 28. és Csapó-utca 95.

Husvéti nagy harisnya vásár!

Tisztelettel értesítjük a tisztelt vásárló közönséget, hogy április 20-ig nagy harisnya vásárt tartunk, az eddigi szolid árainknál még olcsóbb árban bocsájítjuk rendelkezésére áruinkat a tisztelt vevőközönségnek.

Elsőrendű női, férfi és gyermek harisnyákat, vásznakot.

Mindennemű mosóvásznakot, szabó kellékeket, husvéti parfümököt üvegben és kimerve. Selyem és horgolt nyakkendőket.

Megtekintés vételkényszer nélkül.

Bagi és Petrik Szent Anna 5.

Május hó 15-ig kell beadni a jövedelem és vagyonadó vallomásokat.

Hirdetmény.

A városi adóhivatal közli, hogy az 1824 évre szóló jövedelem és vagyonadó vallomás f. évi május hó 15-ig adandó be az adózó által adandó lakása szerint illetékes városi adóhivatalnál, Aki a bevallását a megállapított határidő alatt be nem adja, a kivetési eljárás során megállapított adónak 10 százalékát, ha a vallomását külön felhívásra sem adja be, a megállapított jövedelemadó adónak 100 százalékát és a vagyonadó adónak 50 százalékát fizeti pótlék fejében, Bevallást jövedelem adóra nézve az köteles adni akinek 1923 év folyamán összes adóköteles jövedelme 800 aranykoronát, illetve 2.800.000 papirkoronát meghalad. Vagyonadó vallomást az köteles adni akinek az 1923 év végén 4000 aranykoronát illetve 26.000.000 papirkoronát meghaladó értékű adóköteles tiszta vagyona volt,

A bevallási ívek a városi adóhivatal kerületi osztályainál szereshetők be darabonként 600 korona előállítási költség megtérítése ellenében.

Városi adóhivatal.

4500 korona egy kilogram só.
 Felemelték a só árát.

Apénzügyminiszter április hó 20-án kezdődő érvénnyel a sóárakat újból szabályozta. Ennek folytán a jelzett időponitól kezdődően az étéső nagybani ára métermázsánként 400,000 koronára, a marhasó ára pedig nagybani mm. 250 000 K.

Ehhez képest az étéső kicsinybani ára kilogrammonként 4500 korona a marhasó pedig kilogrammonként 3000 K. A csomagoláshoz szükséges papirzacskóért külön fizetendő 150 K kilogrammonként.

A sóárúsítás forgalmi adó alá nem esik.

A rendelet szerint a felek birtokában levő sókészletek — tekintet nélkül azok nagyságára — nem esnek bejelentési és utánfizetési kötelezettség alá.

Felhívás a szikgáti földek bérlőjéhez.

Zöld József tanácsnok felhívást tett közzé, hogy a város tulajdonát képező szikgáti birtok volt és jelenlegi bérlő a tanács gazdasági ügyosztályában f. hó 22-én d. u. 3 órakor saját érdekében feltétlenül jelenjenek meg.

Kellemes Husvétot

csak úgy szerez magának, ha ez alkalomra szükséges

**Illatszereket,
 pipere cikkeket,
 locsolókat,
 ajándéktárgyakat**

Horváth Sándor

„ELITE” illatszertárában
 szerzi be Piac-utca 64. szám.

Manicur Salon!

ROSSZ

gazdasági viszonyok között nőknek fontos tudnia, hogy

1 Horgolt selyem nyakkendő . . .	13,000
1 Ajouras vászon női ing . . .	45,000
1 Férfi alsó nadrág . . .	47,000
1 Fehér vászon zsebkendő . . .	7,500
1 méter 120 cm széles gyapju schewiott . . .	55,000
1 pár jó fekete női harisnya . . .	12,000
1 pár férfi kötötti zokni . . .	7,900
1 m mosott madapolán sifon . . .	23,000
Goldberger voile maradékok . . .	20,000
1 drb 2 galléros angol sephir ing sima . . .	79,000
1 drb pohárkendő . . .	12,000
1 Pique elejű férfi ing . . .	95,000
1 Damaszt törülköző . . .	25,000
1 m angol férfi öltöny kelme . . .	135,000

és még sok itt fel nem sorolható cikket kizárólag

Brüll Ernő

Debreczen, a Városházával szemben, Kis Debreczen épület
Cégre tessék figyelni!

Eladó nagyon szép villa a város legszebb és legelőkelőbb helyén!



A Simonyi-úti Országos Tanítói Árvaházhoz pár lépésre Sesta kert-Poroszlaj-ut 1. sz. alatt! Gyönyörű helyen!

Szemben az Andahy Szilágyi Intézet internátusával! Közvetlen szomszédja egyik felől a dr. Kádár István kir. ügyész ur, — a másik felől a dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár ur. nyaralója! Utána pedig a dr. Freund Jenő ügyvéd ur szőlőtelepe következik.

A villa-épület áll négy szobás lakásból, nyitott verendával. Fürdőszoba és belső angol-köszet. A szuterén-helyiségben van a konyha, beépített sparherdél és a cselédszoba. Boros pince és fászinca.

Park, szökőkútall. Külömféle fenyő és parkfák, diszcszerjék. Termő gyümölcsfák és lucas szőlő.

A villa télen-nyáron lakható, magas, száraz, egészséges, stakaturus szobák, modern, kétszárnyu ajtók és hármás ikerablakok! Villany! Gáz! Háztvíz-vezeték! Kitűnő vízü kut.

A villa nagyterme rögtön elfoglalható!
Ára hat és fél vagon buza napi ára!

Ezen villa eladása felett is a NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Iroda rendelkezik (Veres-utca 9.) Egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le foglaló is!

APRÓ HIRDETÉSEK.

FIATAL ASSZONY vidékre gazdaszónynak ajánlkoz k. Hoztartás minden ágában jártas. Cim Péterfia-utca 80. s. 6. ajtó.

JÓL SZÁMOLÓ, gépirásban, lehetőleg gyorsírásban jártas kisasszony kerestetik azonnali belépésre. Hajdumegyei vasöntő és gépgyár Rt. Ujvárosi-ut 5.

PERZSA és szmirna szőnyegeket vesz és elad vagy bizományi eladása elfogad, levelező lap hívásra hához megy a Piros László és Társai perzsa szőnyeg, gobelin és vászanszővődéje Debreczen, Teleki-ut 28. szám.

ELSŐRENDÜ kárpitos Szabó József Varga-utca 1. Szent Anna-u. sarok. Kész hencserek raktáron.

ÖLMOT veszünk bármily mennyiségben Varga-u. 5. Nyomda.

Elektromotorokat

dynamókat szakszerűen tekercsel javít, elad, cserél, delejtűtőket, feszítőket, telefonokat, villamos csengőket és egyéb legkomplikáltabb munkát készít FÖLDVARI, Debreceni Első Elektrotechnikai Gyár Széchenyi- u. 55. Telefon 168. Összes villamossági és szerelési anyagok legolcsóbb napi árban.

HENCSEREK, plüss, szövet, bőr, vászon, diványok, afrik lószőr matracok, szalon és bőrgarnitúrák készíten kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8. Javításokat jutányos áron vállalok.

BOCZONÁDI MÉHÉSZETI CIKKER

eladása BAKOS varüzletébe CSAPÓ-utca 88. sz. Telefon 6-20.

ELADÓ vagy ingallannal elcsereleendő 576 négyszögöl szőllővel beültetett villatelek a Simonyi-uton. Értekezni Pénzügyi palota, II. emelet, 7. sz.

VILLAMOS világítási, csengő, motor, valamint telefon berendezéseket, javításokat jótállással, legjutányosabban készít „Elektra” villamossági és erőátviteli vállalat. Hatvan-utca 2. Telefon 895.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZ EK.

STEINER MINÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

PERZSA SZŐNYEG szövéshez csomóó leányokat felvesz, tanuló leányokat kitanít és állandó munkára alkalmaz a Piros László és Társai perzsa szőnyeg, gobelin és vászanszővődéje Debreczen, Teleki-ut 28.

ELADÓ egy Veréb-féle alig használt, kitűnő állapotban lévő permetező és 120 liter ó-bor. Cim Széchenyi- u. 21. szám, emelet.

Mielőtt üvegeztetne,
kérjen árajánlatot. Hampel Jenő Rákóczi- u. 8. épület üveges és keretező

Prima gázkokszt
kátrány és faszén állandóan kapható a legolcsóbb áron a
GÁZGYÁRBAN.

Husvételre különleges minőségű
I-a prágai sonka
megrendelhető és már is kapható
Csanak József K. RT.
fűszer és csemege üzletében
Piac-u. 51. Telefon 70.
Nagy választék husvétiajándékokban

Fűszer

Bor és Csemege

Kontsek Géza

Kossuth-utca 15.

STARK divatáruház

Piac-utca 7. szám alatt.
E héten nagy HUSVÉTI VÁSÁRT rendezek
Áraim a következők:

Női divatsztyál:		Uri divatsztyál:	
80 cm kalotaszegi vászon I a minőség . . .	K 16,500	Rövid alsó nadrág, reklám ára . . .	K 45,000
Vékony szálú sifon vászon . . .	K 22,000	2 galléros prima férfi ing . . .	K 75,000
Rózsahegy elszakíthatatlan vászon . . .	K 23,800	Valódi angol zefr ing . . .	K 90,000
120 cm széles divatszövetek minden színben . . .	K 48,000	Valódi bécsi fehér ing . . .	K 115,000
Csodaszép voálok . . .	K 25,000	1 darab horgolt nyakkendő . . .	K 12,000
Goldberger féle kék festő . . .	K 21,800	I-a Férfi zokni . . .	K 8,000
Divat kartonok . . .	K 21,800	Batizst zsebkendő . . .	K 8,500
Francs legdivatosabb minták, csikozottak . . .	K 25,000	Nadrágtartók, puha gallérok, háló ingek óriási választékban.	
Grenadinok minden létező színben 120 cm széles . . .	K 58,000	Trikó selyem, valamint Crepp de Selim, Marocen minden színben.	
Taftain selyem minden színben . . .	K 82,000	Garnitúrák, paplanok, angol gyapju plédok óriási választékban.	

Kérem a cégre ügyelni!
Tisztelettel **STARK SÁNDOR.**
Közvetlen Thaisz papírüzlet mellett!

Ki akar Budapestre költözni?

A Nyugati pályaudvar közelében levő földszintes három szobás lakószobát sűrűn eléserélném hasonló debreceni lakással, mely lehet kertsgben is! Bővebb felvilágosítást csak személyesen érdeklődőknek és csak a délelőtti órákban készséggel nyújt kizárólagos megbízottam a NAGY LAJOS iroda, Veres-u. 9.

NAGY

husvétii kiárusítás

a „Parfümerie Ilona”-ban
Szent Anna-u. 1.

Husvétii ajándéktárgyak, festi- és parfüm casetták. Bel- és külföldi illatszerrek, szappanok, puderek, kölni vizek gyári áron aluli kiárusítása.

Legolcsóbban szerezhetők be a legújabb divatu tavaszi átmeneti, kabát és öltönyszövetek

Feldheim Dezsónél
Piac-utca 67. sz
Telefon: 11-05. sz.

LIPCSEI SZÖRMEHÁZ

Kohn Sándor szőcsmester

Debreczen, József kir. hencse-utca 1. sz. alatt.
(Arany Bika épülete.)

Villanyerőre berendezett szőrmes téli ruhák molykár elleni meg-
cívása.

Mindenemű szőrmék festését, vadbőr kikészítését lipcsei módszer után jótállás mellett vállalok.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy egy elsőrendű budapesti francia szabásznővel társultam és így az Amerikai női divattermünkben a legelsőrangú igényeknek is megfelelően készitünk alkalmi, estélyi, utcai ruhákat, valamint készitü-möket és kalapokat a legutolsó divat szerint, a legolcsóbb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégitjük, szives pártfogásukat kérjük

WIEDER és TÁRSA
Csapó utca 1. szám.

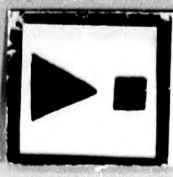
Eke, Borona, Répavágó, Szecskavágó, Plantage és mindenféle mezőgazdasági gépek

„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérlok Kereskedelmi r. t. fiókja

Piac utca 64. szám.

Gabona, erőtakarmány és magosztály. — TELEFON
SZÁMOK: 13-43 és 12-50.

adóhi-
szerez-
korona
se effe-
atal.
am só.
t.
620 fői
at ujból
a jelzet
5 nagy-
400,000
g nagy-
inybeni
rona a
nt 3000
res pa-
150 K.
dó alá
birto-
tekintet
nem
lési kö-
5dek
elhívást
ajdonát
s jelen-
gi ügy-
i. u. 3
télentü
étot
ha ez
et,
rat
or
ában
szám.
!



Vágja ki! Tegye el!
Őrizze meg!

Ha ezt a hirdetést
felmutatja

15%

kedvezményben részesül a:

HAJDUSÁGI FÉRFIRUHA ÁRUHÁZBAN

ahol dus választékban kaphatók tavaszi férfi és fiúfelöltők a legújabb divat szerint.

Sport nadrágok
Csikos nadrágok
Gyermek ruhák

Mérték utáni rendelésekre
dus választék divatos
ujdonságokban.

Piac-utca 67. sz.

**Tisztviselőknél
árkedvezmény!**

Tavaszi női felöltő ujdonságok megérkeztek legnagyobb választékban



Csoda szép ruhák. Elegáns kosztümök. Divatos női felöltők covercő, berberi és angol kelméből. Nappa és antilop kabátok

Eredeti párizsi modell kalapok.

A téli szezonból visszamaradt prémium velour, plus és szőrme kabátok olcsón.



az orgoványi 92 holdas birtok.

A Csapókert — Klapka utca 26. számú ház.

Kemény utca 13. sz. ház.

Téglavetőtelep 69. sz. ház.

Csapókert Magyar u 9 sz szőlő

Márton Kálmán u. 11. sz. ház.

Nyil-utca 107. számú ház.

A Barak család bodai szőlője.

Czeizing-telep, Csalogány-u. 12. számú ház.

Nyil utca 21. számú ház.

Csapókert, Zrínyi u 43. sz. ház.

A Czeilia-telepi, Kerékgyártó féle villatelek.

Ezen ingatlanok után tehát már ne tessenek érdeklődni!

A fenti ingatlanok eladását a negyedszázad óta fennálló NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat eszközölte és bonyolította le!

Újabb eladási megbízások állandóan főlvetetnek!

Azonban az ingatlan tényleges értékével arányban nem álló, túl magas, fantasztikus árak mellett a Nagy Lajos iroda megbízásokat nem vállal!

A Nagy Lajos iroda felhajtó ügynököket nem tart! A Nagy Lajos iroda senkihez le nem küld, senkihez le nem megy, senkit nem erőltet, nem kapacitál arra, hogy ingatlanának eladásával a Nagy Lajos irodát bizza meg! Akinek szüksége van a Nagy Lajos iroda közreműködésére, tevékenységére, az megtalálhatja a Nagy Lajos irodát Debreczenben, Veres-utca 9. sz. alatt! A Nagy Lajos iroda még meghívásra sem küld le senkihez!

Kitűnő fehéremlék
Frank Edénéél.

Gyönyörű nyakkendők
Frank Edénéél.

Végtelen olcsóért!



Eladó a Sestakertben az Andrássy-ut 22. sz. villa!

Uri negyed! Csodaszép hely! Felső-egyes levegő!

Az Andrássy-ut, a Margit-fürdő és az István gőzmalom közötti ut folytatása!

A villa masszív, téglá épület, cseréppel fedve, télen-nyáron lakható! Ennek idején dr. Kun Béla egyetemi tanár ur ömeltősága építtette, utóbb a megboldogult Nyilassy Károly felsőkereskedelmi iskolai tanár ur tulajdona volt, kinek özvegye jelenleg Kolozsváron tartózkodik. Ez az egyetlen oka e szép villa eladásának.

Magában foglal 3 szép szobát, nyitott verandával. Előszoba, fürdőszoba, konyha, kamara, belső angol klozett. Villanyvilágítás! Cserép és Meidinger kályhák. Betonizott boros pince.

Külön épületben van a családilakás szivattyus kút, park, gyümölcsös és vegyes fajú természetű 613 négy zögöl.

Ára 320 ezer Leunak megfelelő magyar korona!

Nagyon természetes, hogy ezen villa eladása felett is a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet és ott történő le a vételi foglaló is! Iroda Veres-u. 9.

A legszebb színekben, a legjobb minőségben

Tavaszi kangarnok méterenként **300,000 K**
Angol scheviotok méterenként **240,000 K**
nagy választék mosóárúknál felöltőszövetekben

Feldheim Imre posztóháza
Zában Kossuth-utca 6. sz.

GARAI és Testvére

férfi és fiuruha
nagy áruháza
Bika szálló épület

tavaszi vásárt rendez!

A folytonos áremelkedés
dacára egész április
hónapra áralt

laszállított
15-20
százalékkal.

Nagy választék tavaszi felöltőkben, a legmodernebb szabású öltönyökben. — Rövid sportnadrágokban. — Divat kikos nadrágokban. — Tartós gyermekruhákban és méret utáni rendelésekre szövet különlegességekben.

Kérjük a t. vásárló közönséget a cégre ügyelni!

Garai és Testvére
Bikaszálló épület